

Forskerskoleevaluering ved MED våren 2025

Rapport fra nedsatt arbeidsgruppe

23.06.2025

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

INNHOLDSFORTEGNELSE

Table of Contents

<i>Forskerskoleevaluering ved MED våren 2025</i>	1
<i>Rapport fra nedsatt arbeidsgruppe</i>	1
Sammendrag:	5
1. Innledning	6
2. Organiseringen av forskerskoler ved UiO, NTNU og UiT	7
3. Kandidat evaluering av forskerskolene ved MED	8
4. Informasjon om hver forskerskole per vurderingspunkt (basert på egevalueringsrapport) med overordnede betraktninger	9
4.1. Beskrive den nåværende forskerskoleordningen ved Det medisinske fakultet	9
CIH-CISMAC - Beskrivelse	9
Forskerskole i samfunnsmedisin - Beskrivelse	10
Forskerskolen i klinisk medisin - Beskrivelse	11
Forskerskolen i oral helse beskrivelse - Beskrivelse	12
Bergen Biomedical Research School (BBRS) - Beskrivelse	13
Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap - Beskrivelse	13
CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) - Beskrivelse	15
Bergen Research School of Inflammation (BRSI) - Beskrivelse.....	16
4.2. Evaluere relevansen av aktivitetene i forhold til nåværende og fremtidige forskningsbehov samt arbeidslivets krav	17
CIH-CISMAC - Relevans av aktivitetene	17
Forskerskole i samfunnsmedisin - Relevans av aktivitetene	18
Forskerskolen i klinisk medisin - Relevans av aktivitetene	18
Forskerskolen i oral helse - Relevans av aktivitetene	18
Bergen Biomedical Research school (BBRS) - Relevans av aktivitetene.....	18
Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap - Relevans av aktivitetene	19
CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) - Relevans av aktivitetene	20
Bergen Research School of Inflammation (BRSI) - Relevans av aktivitetene.....	20
Overordnet angående relevans av aktivitetene	21
4.3. Vurdere om ressursene brukes effektivt	22
CIH-CISMAC og Forskerskolen i samfunnsmedisin - Ressursbruk	22
Forskerskolen i klinisk medisin - Ressursbruk	23
Forskerskolen i oral helse - Ressursbruk.....	23
Bergen Biomedical Research School (BBRS) - Ressursbruk.....	24

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap - Ressursbruk	24
CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) - Ressursbruk.....	24
Bergen Research School of Inflammation (BRSI) - Ressursbruk	25
Overordnet angående ressursbruk	25
4.5. Undersøke forskerskolenes bidrag til internasjonalt samarbeid og utveksling	26
CIH-CISMAC – Internasjonalisering	26
Forskerskole i samfunnsmedisin – Internasjonalisering	27
Forskerskolen i klinisk medisin – Internasjonalisering	27
Forskerskolen i oral helse – Internasjonalisering	27
Bergen Biomedical Research School (BBSR) – Internasjonalisering	28
Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap – Internasjonalisering	28
CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) – Internasjonalisering	28
Bergen Research School of Inflammation (BRSI) – Internasjonalisering.....	30
Overordnet angående av internasjonalisering	30
4.6. Styrker og svakheter	30
CIH-CISMAC - Styrker og svakheter	30
Forskerskole i samfunnsmedisin – Styrker og svakheter	31
Forskerskolen i klinisk medisin - Styrker og svakheter	31
Forskerskolen i oral helse - Styrker og svakheter	32
Bergen Biomedical Research School (BBSR) - Styrker og svakheter	32
Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap - Styrker og svakheter	32
CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) - Styrker og svakheter	33
Bergen Research School of Inflammation (BRSI) - Styrker og svakheter.....	34
Overordnet angående styrker og svakheter blant forskerskolene.....	35
4.7. Samarbeid mellom forskerskolene	37
CIH-CISMAC og Forskerskolen i samfunnsmedisin – Forskerskole-forskerskole samarbeid.....	37
Forskerskolen i klinisk medisin – Forskerskole-forskerskole samarbeid	37
Forskerskolen i oral helse – Forskerskole-forskerskole samarbeid	37
Bergen Biomedical Research School (BBSR) – Forskerskole-forskerskole samarbeid	38
Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap – Forskerskole-forskerskole samarbeid .	38
CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) – Forskerskole-forskerskole samarbeid	38
Bergen Research School of Inflammation (BRSI) – Forskerskole-forskerskole samarbeid.....	39
Overordnet angående forskerskole-forskerskole samarbeid	39
5. Oppsummering av dagens situasjon med tiltak for forbedring av kvalitet	39
5.1. utfordringer knyttet til lav deltagelse	40
5.2. Ny modell for organisert samarbeid på tvers av forskerskolene	42
5.3. Organisering av en enhetlig forskerskole ved Det medisinske fakultet, UiB.....	44
6. Konklusjon	48
7. Referanser	49
8. Vedlegg.....	49

9. *Appendix*.....50

Sammendrag:

Det foregår i dag mye aktivitet av høy kvalitet og psykososialt støttende tiltak ved forskerskolene på MED. Tilbudet kan allikevel forbedres. I denne rapporten har arbeidsgruppen identifisert flere utfordringer i forskerskolene, blant annet lav deltakelse, manglende relevante kurs, praktiske og psykososiale utfordringer for kandidatene, samt manglende ressurser og samarbeid mellom institusjoner. Det er også behov for økt forutsigbarhet i kursfinansiering. Arbeidsgruppen foreslår en ny organisasjonsmodell som bedre kan ivareta kandidatene og kursporteføljer gjennom styrket samarbeid, relevante kurs for alle kandidatene, effektiv ressursbruk og økt tilhørighet til fagmiljøet.

1. Innledning

Arbeidsgruppens sammensetning og prosess:

Det medisinske fakultet oppnevnte 07.02.2025 arbeidsgruppen som fikk i oppdrag å evaluere forskerskolene ved Det medisinske fakultet (MED). Mandat for arbeidsgruppen, evalueringsspørsmålene og arbeidsgruppen er godkjent i Programutvalg for forskerutdanning på møte den 30.10.2024.

Arbeidsgruppens medlemmer:

- Kristine Bærøe (leder, vitenskapelig etikk/redelighet)
- Marc Vaudel¹ (representant for vitenskapelig ansatte)
- Henriette Aksnes (representant for vitenskapelig ansatte)
- Juan Pablo Lopez Cervantes (ph.d.-kandidat)
- Nedim Leto (forskerlinjestudent)
- Havjin Jacob (administrasjonen/forskningsseksjonen)

Evalueringsprosessen:

Arbeidsgruppen har avholdt fire møter og tekst til rapporten ble utarbeidet på individuell basis i henhold til oppgavefordeling etablert i første møte 17.02.2025, og i felles arbeidsøkter i elektronisk delt dokument mot sluttfasen. Rapport med vurderinger og forslag ble avsendt fakultetet 23.06.2025 (iht. fornyet frist).

Formålet med evalueringen:

Hensikten med forskerskoleevalueringen er å vurdere om forskerskolene oppfyller sine mål og bidrar til å styrke kvaliteten på forskerutdanningen. Mandatet viser til studier som viser at 50 % av ph.d.-kandidatene opplever psykisk stress [1], og at et godt faglig og sosialt miljø gjennom forskerskoler kan øke kandidatenes trivsel, tilhørighet og forskeridentitet, samt åpne muligheter for nettverksbygging og Arbeidsgruppen tolker derfor styrking av psykososialt miljø som et viktig kvalitetsmål for MED, parallelt med faglig kvalitet på forskerutdanningen.

Arbeidsgruppen oppgaver fra mandatet (Vedlegg 1):

¹ Marc Vaudel trakk seg fra arbeidsgruppen før rapporten var ferdigstilt.

- Undersøke organiseringen av forskerskoler ved andre fakulteter ved UiB og BOTT medisinske fakulteter.
- Beskrive den nåværende forskerskoleordningen ved Det medisinske fakultet.
- Evaluere relevansen av aktivitetene i forhold til nåværende og fremtidige forskningsbehov samt arbeidslivets krav.
- Vurdere om ressursene brukes effektivt.
- Undersøke forskerskolenes bidrag til internasjonalt samarbeid og utveksling.
- Evaluere dagens modell ved å identifisere styrker og svakheter, samt foreslå alternative og mer bærekraftige modeller, som for eksempel å redusere antall kurs og/eller antall forskerskoler. Målet er å foreslå forbedringer som sikrer fortsatt positiv innvirkning på forskning og forskerutdanning.
- Fremme samarbeid mellom forskerskolene, spesielt innen kurstilbud, samtidig som tilknytning og tilhørighet bevares.

Grunnlagsmateriale for evaluering (Vedlegg 2-5)

Evaluering av forskerskolene – survey sendt ut til ph.d.-kandidater høsten 2024

Egenvurdering av forskerskolene – survey sendt ut til forskerskoleledere høsten 2024.

Instituttets omtale ved instituttleder/forskningsleder om deres tilhørende forskerskoler.

2. Organiseringen av forskerskoler ved UiO, NTNU og UiT

En gjennomgang av organiseringen av forskerskoler ved de medisinske fakultetene i BOTT-samarbeidet viser betydelige variasjoner.

Ved Helsefakultetet på UiT finnes det i dag ingen lokale forskerskoler utenom de nasjonale forskerskolene. Tidligere eksisterte det fire forskerskoler, men disse ble lagt ned rundt 2017. Disse skolene tilbød ph.d.-emner og ble finansiert av fakultetet.

Ved Det medisinske fakultet ved UiO finnes det heller ingen lokale forskerskoler utenom de nasjonale ordningene. Informasjon fra fakultetet tyder på at det ikke har vært etterspørsel etter slike strukturer, og ph.d.-programmet administreres i sin helhet på fakultetsnivå.

Ved NTNU er ph.d.-emner organisert på instituttnivå og er tett knyttet til forskningsgrupper og opptaksråd, noe som gir en mer desentralisert modell.

Samlet sett viser dette at det nasjonalt ved de medisinske fakultetene er stor variasjon i hvordan forskerskoler og ph.d.-opplæring er organisert, og at lokale forskerskoler utenom nasjonale ordninger i stor grad er fraværende i dagens struktur.

3. Kandidat evaluering av forskerskolene ved MED

Kandidat evalueringen ([Vedlegg 2](#)) av forskerskolene ved Det medisinske fakultet ble sendt ut til alle aktive ph.d.-kandidater ved fakultetet, totalt 478 personer. Undersøkelsen hadde som mål å kartlegge deltakelse i og opplevd nytte av forskerskolenes tilbud. Etter flere påminnelser svarte 119 kandidater på undersøkelsen, noe som tilsvarer en svarprosent på 24,9 %. Resultatene viser at deltakerne kommer fra ulike aldersgrupper og institutter, med en overvekt i alderen 30–39 år og flest fra Institutt for global helse og samfunnsmedisin, samt Institutt for klinisk medisin. Omtrent halvparten av respondentene var registrert i en forskerskole, og de mest populære aktivitetene var seminarer og kurs. Deltakelse på forskerskolene varierte fra svært hyppig til sjelden, og vurderingene av forskerskolenes relevans og kvalitet var blandet – med omtrent like mange som promoterte tilbudet som de som var nøytrale eller kritiske. Flere respondenter oppga at forskerskolene hadde bidratt til økt tilhørighet til instituttet, mens andre ikke deltok grunnet manglende informasjon, geografisk avstand eller fordi tilbudet ikke samsvarte med deres forskningsinteresser. Det ble også gitt forslag til forbedringer, som økt digital tilgjengelighet og mer målrettede kurs.

Her er en oversikt over forslagene som ble gitt av respondentene for å forbedre forskerskolene ved Det medisinske fakultet:

Flere digitale alternativer: Respondenter etterlyste flere muligheter for nettbaserte møter og kurs, noe som kan gjøre tilbudet mer tilgjengelig for dem som ikke er fysisk til stede ved instituttet.

Bedre informasjon og synlighet: Flere nevnte at de ikke var klar over forskerskolenes eksistens, noe som tyder på behov for bedre kommunikasjon og promotering av tilbudene.

Større variasjon i kursinnhold: Det ble foreslått at forskerskolene tilbyr et bredere spekter av kurs, inkludert mer spesialiserte og tverrfaglige emner som er relevante for ulike forskningsfelt.

Mer fleksible og relevante kurs: Ønske om kurs som er bedre tilpasset individuelle ph.d.-prosjekter og profesjonelle profiler, inkludert kurs i statistikk, epidemiologi og molekylærbiologi.

Styrket tilhørighet og fellesskap: Noen foreslo tiltak som kan styrke ph.d. kandidatenes tilhørighet til instituttet, som sosiale arrangementer og faglige møteplasser.

Bedre koordinering med veiledere og forskningsgrupper: Det ble nevnt at forskerskolene bør samarbeide tettere med veiledere og forskningsgrupper for å sikre relevans og støtte.

Mer struktur og forutsigbarhet: Ønske om mer regelmessige og planlagte aktiviteter, slik at det blir enklere å integrere forskerskolens tilbud i en travel hverdag.

4. Informasjon om hver forskerskole per vurderingspunkt (basert på egevalueringsrapport) med overordnede betraktninger

Forskerskolenes egevalueringsrapporter og instituttledelsenes beskrivelser er lagt til grunn for arbeidsgruppens beskrivelse av den nåværende forskerskoleordningen ved Det medisinske fakultet. I det følgende svarer vi ut arbeidsgruppens mandat suksessivt strukturert rundt de følgende punktene:

4.1. Beskrive den nåværende forskerskoleordningen ved Det medisinske fakultet

CIH-CISMAC - Beskrivelse

Leder: Simon Øverland

Koordinator: Daniel Gundersen

Forskerskolen er opprettet ved Institutt for Global Helse og Samfunnsmedisin (IGS).

Forskerskolen i global helse samler i stor grad ph.d.-kandidater som tar ph.d. ved CIH/IGS, **men som er ansatt og har arbeidssted i landet der prosjektet foregår.** Dette preger format, møtefrekvens og styringsstruktur. Forskerskolen tilbyr aktiviteter online og på campus.

Samarbeid med Samfunnsmedisin FS og IKO. Samt med nasjonale forskerskole (NRSGH-ikke aktiv nå).

Kurs i global helse:

- INTH914 Applied economic evaluation in health care
- INTH921 Experimental epidemiology
- INTH928 Global tuberculosis Epidemiology and Intervention
- INTH944 Migration and Health
- INTH956 Observational epidemiology

Seminarer (En gang i året – seminar på Solstrand):

- hvordan skrive gode sammendrag og konklusjoner i vitenskapelige artikler
- hvordan skrive gode søknader
- internasjonal mobilitet
- litteratursøk i bibliotekets database
- kommunikasjon med media
- kommunikasjon (SpeakLab)
- veilederforhold og forventningsavklaringer

Forskerskole i samfunnsmedisin - Beskrivelse

Leder: Øystein Haaland

Koordinator: Daniel Gundersen

Forskerskolen er opprettet ved Institutt for Global Helse og Samfunnsmedisin (IGS) og er en lokal forskerskole for alle ph.d.-kandidater på IGS (de aller fleste jobber i Bergen). Automatisk påmelding og ved aktiv deltakelse, registrerer dem i Felles Studentsystem.

Samarbeid med CIH-CISMAC og IKO ved MED og med nasjonale forskerskoler f.eks. NAFALM og EPINOR.

Kurs:

- BCEPS900 Introduction to priority setting in health
- MEDEPIDEM-A Epidemiologiske prinsipp og metoder
- MEDSTA2 Regression models in medical research
- MEDSTA3 Analysis of longitudinal and correlated data
- MEDKVFORSK2 Kvalitative forskningsmetoder - fordjuping i analysemetoder og tradisjoner
- MEDFORM Allmenmedisinsk forskningsformidling (Dette er ut kurs arrangert i samarbeid mellom den nasjonale forskerskolen NAFALM)

Seminarer (ca. 2 halvdagsseminarer per semester. En gang i året – seminar på Solstrand) – Samme som CIH/CISMAC:

- hvordan skrive gode sammendrag og konklusjoner i vitenskapelige artikler
- hvordan skrive gode søknader
- internasjonal mobilitet
- litteratursøk i bibliotekets database
- kommunikasjon med media
- kommunikasjon (SpeakLab)
- veilederforhold og forventningsavklaringer

Andre: Den nasjonale forskerskolen EPINOR sin «Young investigators' day» som er en egen dag for ph.d.-kandidater ved medlemsinstitusjonene. Forskerskolen i samfunnsmedisin har også sammen med EPINOR arrangert lokale arrangementer, som for eksempel et flere dagers kreativetskurs.

Forskerskolen i klinisk medisin - Beskrivelse

Leder: Stian Knappskog

Koordinator: Christina Flornes

Opprettet i 2005 av de kliniske instituttene (K1 og K2) og Helse Bergen

Mål om å styrke forskerutdanningen, spesielt med tanke på forbedring av forskningsmetodikk og samarbeidet ved K1, K2 og Haukeland Universitetssjukehus (HUS).

Forskerskolen arrangerer kurs og seminarer for å fremme samarbeid og nettverksbygging blant forskningsmiljøene på campus.

Kurs og seminarer:

- FSKLI901 - Seminar in clinical and translational medicine
- GCP901 - Good clinical practice (ICH-GCP) for PhD candidates
- RMED901 - Data science with R for medical researchers
- «Årets forskningspresentasjoner». Årlig arrangement (i januar) der alle ph.d.-kandidater, post doktorer, forskerlinjestudenter inviteres til å re-presentere posters eller muntlige presentasjoner de har holdt ved internasjonale konferanser foregående år. Utdeling av priser til beste presentasjoner.

Forskerskolen i oral helse beskrivelse - Beskrivelse

Leder: Stein Atle Lie

Koordinator: Sigrid Fjell Nævdal

Forskerskolen i oral helse ble opprettet for å gi en felles faglig og sosial plattform for Ph.d.-kandidater ved Institutt for klinisk odontologi (IKO) og andre med interesse for orale problemstillinger.

Forskerskolen tilbyr en strukturert tilnærming til seminarer og kurs for ph.d.-kandidater, primært affilert ved Institutt for klinisk odontologi.

Kurs og seminarer:

- ODORS901: Scientific seminars in Oral health research
- ODFLA902: Course in event history analysis
- ODBIO901: Oral Biology
- ODO-FORSK/06: Research Methods
- ODO-Stat1/06: Generell statistikk
- ODO-Stat2/06: Anvendt statistikk for den odontologiske videreutdanning
- OD2ORBI: Oral Biology part 221.01.2025
- ODO-ORPAT/06: Oral Pathology in post graduate studies in odontology

I tillegg er det kurs for tannleger i spesialisering, ved IKO, som flere Ph.d.-kandidater følger.

Bergen Biomedical Research School (BBRS) - Beskrivelse

Leder: Harald Barsnes

Koordinator: Anne Mette Søviknes (Ph.d.-koordinator IBM)

Lokal forskerskole for ph.d. kandidater ved IBM, men åpen for alle.

Aktiviteter:

- Månedlige samlinger for ph.d kandidater med blandet innhold:
- faglig innhold ca 4x per semester (BMED908, 1 ECTS, EarlyStage Researcher Seminars in Biomedicine).
- generell ph.d.-relevant informasjon øvrige treff.
- mingletid for lokal nettverksbygging/tilhørighet, hvert treff.
- Arrangerer midtveiseevaluering (MEIBM900, 1 ECTS).
- Arrangerer «Meet-the-speaker»-lunsj med internasjonalt anerkjente forskere 3x per semester. Koblet til BBB seminarserie.

Har tidligere arrangert emner som siden har blitt nedlagt grunnet lav påmelding til å opprettholde over tid:

- BMED900 – 3 ECTS – Biomedical Research Course
- BMED901 – 3 ECTS – Neuroscience
- BMED902 – 5 ECTS – Circulation
- BMED903 – 5 ECTS – Cloning
- BMED904 – 3 ECTS – Matrix biologi
- BMED905 – 6 ECTS – Proteomics
- BMED907 – 2 ECTS – Junior Scientist Symposium

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap - Beskrivelse

Leder: Nina Grytten Torkildsen

Koordinator: Agnete Engelsen i samarbeid med Neuro-SysMed ledelse (i følge forskerskolens nettside).

Neuro-SysMed forskerskole i translasjonell nevrovitenskap er tilknyttet Neuro-SysMed forskningssenter for klinisk behandling og K1, men er åpen for alle.

Aktiviteter:

7 emnekurser:

- NEUROSYSTEM930 Applied bioinformatics and data analysis in medical research – 3 ECTS
- NEUROSYSTEM940 The nature of disease and suffering and the goals of precision medicine – 2 ECTS
- CCBIONEUR910 Patient and Public Involvement in Medical and Health Research (i samarbeid med CCBIO nasjonalt tilbud med 6 øvrige partnere) - 2 ECTS
- CCBIONEUR911 Clinical Trials (i samarbeid med CCBIO) – 2 ECTS
- CCBIONEUR912 Health Innovation (i samarbeid med CCBIO) – 4 ECTS

Hvorav 2 er symposium-serier:

- NEUROSYSTEM910 Neuro-SysMed Junior Scientist Symposium (Oppmøte gir 3 ECTS dersom kandidaten har deltatt i minimum 4 symposier, skrevet og levert 4 vitenskapelige rapporter eller vitenskapelige presentasjoner på symposiene, og presentert egen forskning på et av symposiene.)
- NEUROSYSTEM920 Neuro-SysMed seminarer og symposium (Deltakelse på seminarene og symposiet vil bli registrert og godskrevet som medlemskap i The Neuro-SysMed Research School of Translational Neuroscience. NEUROSYSTEM920 gir 3 ECTS etter visse kriterier.)

Inkludert: 1 årlig Solstrand-symposium/konferanse - Et variert program som fremhever sentrale forskningsområder ved Neuro-SysMed, med fokus på demens, ALS, Parkinsons sykdom og multippel sklerose (MS). Programmet vil inneholde internasjonale foredragsholdere som er anerkjente eksperter på sine felt, samt oppdateringer om Neuro-SysMeds forskning. (Symposiet er en del av forskerskolens emnekode «NEUROSYSTEM920 Seminarer og symposiet», og for å få studiepoeng for oppmøte må kandidatene også presentere egen forskning på symposiet, enten som foredrag eller poster)

Øvrige arrangement:

- Neuro-Dialogues ved Senter for Vitenskapsfilosofi. - [NeuroDialogues](#) er et initiativ fra RRI/PPI-gruppen i Neuro-SysMed, og har som mål å fremme debatt på et bredt spekter av emner i krysningpunktet mellom alvorlige nevrologiske tilstander, teknologi og menneskets sinn. NeuroDialogues fungerer som et rom til å utforske etiske utfordringer som kan komme gjennom bruk av banebrytende teknologi og medisinsk praksis innen nevrologi.

CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) - Beskrivelse

Leder: Erling A. Høivik

Koordinator: ph.d.- koordinator, K1

Opprettet 11. september 2014 etter initiativ fra CCBIO, med mål om at CCBIO RSCS sine kurs ville bli prioritert for integrering i og/eller bli del av flere av CCBIO sine strategiske aktiviteter. Det var ved oppstart, landets eneste forskerskole innen kreftforskning og er det fortsatt.

CCBIO RSCS tilbyr kurs og aktiviteter som er tematisk spisset, men også generiske, åpne for studenter, men også andre interesserte. CCBIO RSCS kursene ligger administrativt under K1, etter dialog og avtale med de involverte instituttene ved opprettelse av forskerskolen.

Aktiviteter:

For tiden omfatter CCBIO RSCS porteføljen 12 PhD-emner med ECT-kreditering:

Eksisterende kursportefolio (2025):

- CCBIO901: CCBIO Junior Scientist Symposium [3 ECTS]
- CCBIO902: CCBIO Seminar and symposium series [3 ECTS]
- CCBIO903: Cancer Research: Ethical, economical and societal aspects [5 ECTS]
- CCBIO904: Biomarkers and Tumor Biology in Clinical Practice [4 ECTS]
- CCBIO905: Methods in Cancer Biomarker Research [5 ECTS]
- CCBIO906: Cancer Genomics [3 ECTS]
- CCBIO907: Cancer-related Vascular Biology [6 ECTS]
- CCBIO908: Scientific Writing and Communication Seminar [2 ECTS]
- BMED904 Biomedical Research Course: Matrix Biology [3 ECTS*] NEDLAGT
- CCBIONEUR910 Patient and Public Involvement in Medical and Health Research [2 ECTS*]
- CCBIONEUR911 Clinical Trials [2 ECTS*]
- CCBIONEUR912 Health Innovation [4 ECTS*]

*De fire siste kursene er i samarbeid med andre forskerskoler

Har to nettverks/seminarserier som sammen med andre læringsaktiviteter danner ph.d.-emnene CCBIO901 og CCBIO902.

- CCBIO901: Junior scientist Symposium, er bygget opp som halvdagsseminar to ganger per semester, der ph.d.-kandidater, masterstudenter, postdoktorer og forskere fra ulike forskergrupper i og utenfor CCBIO, og på tvers av alle institutt ved MED, gir prosjektpresentasjoner med påfølgende diskusjon. Hvert seminar har også en 'inspirational lecture', med en mer senior forsker/fast vitenskaplig ansatt, som forteller om sin vei i akademia - fra begynnelse til d.d. Ved enkelte seminarer byttes 'inspirational lecture' ut med en metode- eller forskningsforelesning fra erfaren forsker.
- CCBIO902: Det månedlige CCBIO-seminaret og CCBIO Annual Symposium er innlemmet i dette emnet. I CCBIO-seminarene gis forskningspresentasjoner av lokal og inviterte (nasjonale og internasjonale) forskere. Ved det årlige, to-dagers CCBIO Annual Symposium er det rekke av forskningspresentasjoner ved lokale, nasjonale og internasjonale forskere. Videre holdes CCBIO Special Seminars 1-3 ganger per semester. Special seminars arrangeres enten som time-forelesning med internasjonale forelesere, eller halvdags-seminar med flere innledere og panel-debatt.

Bergen Research School of Inflammation (BRSI) - Beskrivelse

Leder: Helena Erlandsson Harris

Koordinator: Richard Allan Davies

En forskerskole etablert av Universitetet i Bergen (UiB), som formelt fikk status som forskerskole i 2005. Skolen ble opprettet i tilknytning til Broegelmanntil forskningslaboratorium og er tilknyttet Institutt for klinisk medisin.

Aktiviteter:

The research school organizes the following courses through the University of Bergen

- HUIMM320- Basic Immunology, each semester
- HUIMM307- Basic course in Flow Cytometry, once per year (Practical laboratory course)
- HUIMM901 – Translational Immunology/project seminars, every semester
- HUIMM902 – Journal club and watch, every semester
- HUIMM303B/903B – Human Immunobiology, once per year

- HUIMM905 – Advanced immunology course, every 2nd year (seminar series with invited international guests)
- HUIMM306A/906A – Molecular and Cellular Methods in Immunology, once per year (Practical laboratory course)

Seminarserie:

- Det ukentlige kurset **HUIMM901** fungerer som forskerskolens primære seminarserie. HUIMM901 er åpent for alle forskere og studenter ved Universitetet i Bergen. Forskere får mulighet til å presentere sitt eget arbeid. Påmeldte studenter får tildelt presentasjonstid, mens andre foredragsholdere vanligvis inviteres fra Det medisinske fakultet ved Universitetet i Bergen.
- Studentene får også mulighet til å bygge nettverk gjennom kurset **HUIMM905 – Videregående kurs i immunologi**, som arrangeres hvert andre år. Kurset varer i 3 til 5 dager og inkluderer lunsjer og middager, en postersesjon og studentpresentasjoner.

I tillegg arrangeres det månedlige møter i gruppen **Academics Anonymous** (ikke studiepoenggivende). Gruppen møtes til lunsj én gang i måneden for sosialt samvær og diskusjon av ulike temaer, som å bygge en CV, vurdere vitenskapelige artikler, mental helse, og lignende.

4.2. Evaluere relevansen av aktivitetene i forhold til nåværende og fremtidige forskningsbehov samt arbeidslivets krav

CIH-CISMAC - Relevans av aktivitetene

- Hovedansvar for å fremme aktiviteter i forhold til temaer om Global Helse, med stort fokus om lav- og middelsinntektsland. Forskerskolen tilbyr kurs som er nyttig for ph.d.- kandidater som jobber med epidemiologi og statistikk (På engelsk).
- Seminarer utvikler ferdigheter og kompetanse som er rettet mot å bidra til arbeidslivet innen academia, og som er nyttig for videre utvikling av karrieren dersom kandidatene forblir innenfor samme miljø (enten i Norge eller i utlandet).
- CISMAC arrangeres ukentlige seminarer online.

Forskerskole i samfunnsmedisin - Relevans av aktivitetene

- Hovedansvar for kurs om statistikk og forskningsmetoder innen samfunnsmedisin (På engelsk og norsk).
- Seminarer utvikler ferdigheter og kompetanse som er rettet mot å bidra til arbeidslivet innen akademia, og som er nyttig for videre utvikling av karrieren innenfor samme miljø (enten i Norge eller i utlandet).

Forskerskolen i klinisk medisin - Relevans av aktivitetene

- Forskerskolen tilbyr tre ph.d.-kurs innenfor klinisk og translasjonell medisin, god klinisk praksis og data science.
- Styret møtes to til tre ganger pr semester. Det er også aktiviteter åpne for postdoktorer, forsker og forskerlinjestudenter.
- Forskerskolen synes å favne bredt med deltakelse fra ulike institutt, men det er ikke i egnevalueringen spesifisert antallet deltakere til hvert kurs og hvor mange fra hvert institutt.
- Relevante kurs som tilsvarer kun ett til to ECTS.

Forskerskolen i oral helse - Relevans av aktivitetene

- Aktivitetene i forskerskolen innbefatter totalt åtte kurs, og de siste tre årene har 19 kandidater fullført forskerskolen. Kursene som gruppen har spenner fra vitenskapelig seminarserie i oral helse, forskningsmetodikk, statistiske metoder, biologi og histopatologi.
- Kursene virker relevante for målgruppen, nemlig ph.d.-kandidater innenfor oral helse. I vår er totalt åtte kandidater oppmeldt til forskerskolen. Fra 2024 har forskerskolen samarbeidet med forskerskolene RSPHC og CIH-CISMAC ved IGS, uten at det beskrives om dette samarbeidet er formalisert gjennom utforming av felles kurs.

Bergen Biomedical Research school (BBRS) - Relevans av aktivitetene

- Aktivitetene har per i dag begrenset omfang etter avslutning av tidligere emner. Gjenstående aktiviteter fremstår svært sentrale og relevante for å støtte ph.d. kandidatene gjennom ph.d.-løpet, fremme faglig utveksling mellom ph.d. kandidater og er en svært viktig kontaktarena som fremmer tilhørighet til biomedisinsk ph.d. miljø og til IBM for øvrig.

- Aktivitetene har svært høy direkte relevans for ph.d. kandidatenes situasjon; de bidrar til faglig ideutveksling, trening på å gjennomføre peer-review og å diskutere andres arbeid, og bidrar til tilhørighet, sosialt fellesskap, og nettverks-bygging i ph.d.- og instituttmiljøet.

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap - Relevans av aktivitetene

- Svært høy relevans, særlig for translasjonell nevroklinisk forskerutdanning, men også generell translasjonell klinisk forskerutdanning, bl.a. gjennom kursene som arrangeres sammen med CCBIO.
- Skolen gir innsikt i viktige forskningsområder som multippel sklerose (MS), Parkinsons sykdom, Amyotrofisk lateralsklerose (ALS) og demens. Den legger også til rette for nettverksbygging og samarbeid mellom forskere, både nasjonalt og internasjonalt som kan komme kandidatene til gode ved fremtidig karriere.
- Tilrettelegger for networking og presentasjonsteknikk gjennom del av NEUROSYSM910 Junior Symposium og NEUROSYSM920 Seminar og Symposium der kandidatene får kandidatene anledning til å knytte bånd til andre kandidater tverrfaglig, deres veiledere og inviterte key note forelesere. Ved NEUROSYSM920 Seminarrekke som arrangeres en gang i måneden og årlig Solstrand Neuro-SysMed symposium hver høst, får kandidatene etablere nettverk til seniorforskere både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Nettverksmøtene er viktig for kandidatenes fremtidige rekruttering til forskermiljø.
- Tilbyr en helhetlig utdanning som kombinerer teoretisk kunnskap, praktiske ferdigheter og nettverksbygging. Kandidatenes faglige kompetanse blir synliggjort, og bidrar til at kandidatene kan hevde seg på arbeidsmarkedet.
- Kandidatene blir tilbudt en kursportefølje som gir opplæring i ferdigheter som er attraktive hos arbeidsgivere. I tillegg til disse aktivitetene, tilbyr forskerskolen støtte til tidlig karriere gjennom workshops, individuell oppfølging, prosjektutvikling og veiledning i søknadsskriving. Dette har resultert i at yngre forskere i økende grad mottar forskningsmidler, veileder studenter og tar på seg mer selvstendige roller i forskningsmiljøet.

CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) - Relevans av aktivitetene

- Høy relevans for kreft-relaterte fagområder. Ved oppstart var det landets eneste forskerskole innen kreftforskning og er det fortsatt. CCBIO RSCS tilbyr kurs og aktiviteter som er tematisk spisset men også generiske, åpne for studenter, men også andre interesserte.
- Kandidatene melder om positive og nyttige erfaringer fra CCBIO seminarer og symposium, INTPART nettverksmøter og forskningsutveksling.
- Sosiale aktiviteter: Junior Scientist Symposium`et (CCBIO901), CCBIO-seminarene (CCBIO902) og CCBIO-symposiet (årlig konferanse) er alle arrangementer med et sterkt sosialt og nettverksskapende fokus, hvor man kan delta fritt uten tilknytning til ECT-poeng. De kombinerer vitenskapelige presentasjoner og innlegg med måltider og sosialt samvær underveis og i etterkant. Nevnte INTPART nettverksmøter har også innbakt god tid til ad hoc interaksjon og sosialt samvær.
- CCBIO RSCS er et signifikant bidrag til forskerutdanningen ved UIB, og til ph.d.kandidatenes faglige utvikling. Forskerskolens kursportefølje (totalt 42 ECT) omfatter relevante kurs for de som har studieløp som er innrettet mot kreft og relaterte temaer, men også noen av generisk karakter som er nyttig for kandidater på tvers av disipliner (for eksempel CCBIO908). Flere kurs er unike i nasjonal og internasjonal sammenheng. Tilknytningen til CCBIO og internasjonalt samarbeid, nettverksmuligheter og høy kvalitet i kursporteføljen gjør at ph.d.- kandidatene har svært gode muligheter for faglig utvikling i utdanningsløpet.
- Forskerskolen vurderer bidrag til karriereutvikling som god. Deltakelse ved RSCS forskerskolen bidrar til en arbeidsliverelevant karriereutvikling i et produktivt miljø innen kreftforskning, relevant for videre forskning innen universitets -og sykehussystemet. CCBIO har også tett kontakt med industrien, og ph.d.- kandidater fra RSCS har også muligheter for et videre arbeidsliv også i denne sektoren. CCBIO forskerskolen har også hatt et eget «masterclass» program for å videreutvikle særlige talenter.

Bergen Research School of Inflammation (BRSI) - Relevans av aktivitetene

- Høy relevans for miljøet rundt Broegelmann Research Laboratory og fagfeltene immunologi og inflammasjon.
- Nettverksbygging, presentasjonstrening etc bl.a. gjennom seminarserien HUIMM905.

- Generell relevans gjennom bl.a. Flow cytometri emnet HUIMM307 og antakelig noe bredere relevans også i emnet HUIMM306A/906A – Molecular and Cellular Methods in Immunology (under oppdatering).

Overordnet angående relevans av aktivitetene

Det generelle inntrykket er at forskerskolene bidrar med aktiviteter som med høy relevans for pågående og fremtidig forskning for målgruppen. Arbeidsgruppen ønsker riktignok å bemerke at den ikke sitter på spesialkompetanse til å kunne vurdere mangel på relevans opp imot de ulike forskningsmiljøene. Vi antar også at det fagspesifikke undervisningstilbudet antas å representere kvaliteten som ellers kjennetegner fagmiljøene.

Noen kurs av få deltagere. Dette betyr ikke at disse kursene irrelevante. Arbeidsgruppen anser det som svært viktig at medisinsk fakultet tilbyr kurs/emner i spesialisert forskningsarbeid selv om dette kan dreie seg om kurs som tiltrekker seg få deltagere. Grunnen til dette er at tilrettelegging for utvikling av svært spesifikk kompetanse ofte vil være avgjørende for realisering av ny, banebrytende forskning.

Med tanke på fremtidig forskning, vil forskerskole miljøene kunne heve sin relevans per i dag ved også å tilby kurs med fokus på hvordan fremme bærekraftig forskning og hvordan kunstig intelligens kan anvendes på ulike måter i kvalitetsmessig godt forskningsarbeid. Det vil antageligvis være økonomisk og ressursmessig utfordrende å utvikle og oppdaterte i henhold til slike nye, samfunnsmessige behov. Samtidig er dette initiativ fakultet bør støtte opp om. Det ligger også et potensiale for videreutvikling av forskerutdanningstilbudet i økt samarbeid med kjernefasiliteter.

I hvilken grad kursene bidrar til 'arbeidslivets krav', avhenger av hvilket arbeidsliv og hvilke krav man viser til. Under forutsetningen om at det her vises til akademia, så har flere av forskerskolene kurs som går utover kunnskapsutvikling og er rettet mot opplæring i ulike sider ved forskerrollen (for eksempel kurs som gir opplæring peer-review prosesser, generelle krav til ulike typer formidling, media kommunikasjon, søknadsskriving etc.). Dette er trening ph.d.-kandidatene ved alle instituttene og sentrene vil kunne nyte godt av.

Mye av forskningen som foregår ved det medisinske fakultet har klare ambisjoner om å være samfunnsnyttig. Mange vil derfor trolig kunne ha nytte av kurs som eksplisitt fokuserer på hvordan forskningsresultater fra ulike fagfelt kan bringes fra academia og ut i praksisfeltet. Neuro-SysMed og CCBIO holder kurs i translasjonell klinisk forskning, Forskerskolen i samfunnsmedisin har kurs i anvendt helseøkonomisk evaluering av helsehjelp og CIH/CISMAC har kurs i tuberkulose epidemiologi og intervensjon, og migrasjon og helse. Dette er eksempler på anvendbar forskning som kan bidra til samfunnsmessig endring.

Når det gjelder arbeidslivet mer generelt, vil forskerutdanningen også kunne brukes målrettet til å trene kandidatene til å fylle spesifikke roller i forvaltning og organisasjoner. Relevante områder er for eksempel trening på hvordan å implementere forskningsresultater i møte med konkrete, samfunnsmessige utfordringer, hvordan forskere kan utøve lederskap i forbindelse med forskningsbaserte intervensjoner og hvordan forskere best mulig kan anvende analytisk kompetanse man har ervervet seg gjennom et ph.d.-forløp også i ikke-akademiske stillinger

Kurs som retter seg mot formidling, slik som CIH-CISMACs «Kommunikasjon med media» og «Kommunikasjon (SpeakLab)», er andre eksempler på læringsaktiviteter som også har relevans for arbeidslivet utenfor academia.

Både ph.d.-kandidatene som forsetter å jobbe innenfor academia og de som forsetter i jobber utenfor sektoren, vil kunne hatt nytte av ulike kurs i mer generelle ferdigheter og kompetanse som for eksempel prosjektledelse, skriveferdigheter, prosjektforståelse og problemløsning, bærekraftige intervensjoner og adekvat bruk av kunstig intelligens for å etablere kunnskap

4.3. Vurdere om ressursene brukes effektivt

CIH-CISMAC og Forskerskolen i samfunnsmedisin - Ressursbruk

- Forskerskolens hovedfinansiering er tilskudd på 75 000 kr årlig fra Det medisinske fakultet.

- 2 – 3 personer er ansvarlig for aktivitetene til forskerskolen: forskerskoleleder og ph.d.-koordinator. Periodevis - midlertidig ansatte til arbeidet (ca. 7 dagsverk i året for hver av de involverte).
- Leier inn eksterne eksperter for seminarer og andre aktiviteter i samarbeid med andre skoler.
- Kronikkskriving med redaktører i forskning.no (resulterte i at flere av deltakerne fikk publisert kronikker i forskning.no eller i aviser)
- Når fysiske seminarer arrangeres, er det hovedsakelige de involverte forskerskolene som betaler for mest mulig. Egenandel på overnatting er av og til relevant (betalt av ph.d.-kandidater sine driftsmidler), noe som gjør at ph.d.-kandidatene føler seg forpliktet til å delta.

Forskerskolen i klinisk medisin - Ressursbruk

- Forskerskolen har et årlig budsjett på NOK 100.000, finansiert med 75 000 kr av Det medisinske fakultet og 25 000 kr av Helse Bergen. Ressursene inkluderer seniorer, administrativt ansatte, og stipendiater som bidrar med praktisk ansvar for aktiviteter.
- Det er ingen spesifikke stillingsprosenter knyttet til forskerskolen. Det er vanskelig å vurdere ressursbruken ut ifra opplysningene som gis og hvor mye som kreves for å arrangere de tre ph.d.-kursene, men sammenlignet med andre forskergrupper tilbyr gruppen færre kurs. Kursene er heller ikke av større omfang.

Forskerskolen i oral helse - Ressursbruk

- Forskerskolen er finansiert med NOK 75.000 fra Det medisinske fakultet og nyter godt av fasiliteter og ressurser ved IKO.
- Ressursene inkluderer to Ph.d.-kandidater som organiserer seminarserien som en del av sitt pliktarbeid, samt forskerskolekoordinator og forskerskoleleder.
- Totalt brukes det omtrent 10 timeverk per måned på organiseringen av forskerskolen.
- Enkelte av kursene som tilbys av gruppen er særegne for oral helse og bør opprettholdes.
- Risikoen ved å slå Oral helse sammen med en annen forskerskole er at bredden i fagsammensetningen ved Det medisinske fakultet går ned. Det kan være relevant å undersøke om enkelte av fagene, slik som forskningsmetodikk og statistiske metoder kan utvikles og arrangeres i samarbeid med flere forskerskoler.

Bergen Biomedical Research School (BBRS) - Ressursbruk

- Budsjettet er de 75 000 kr per år tildelt fra fakultetet.
- Stillinger: 5% forskerskoleleder og 10% ph.d. koordinator stilling. Lunsjutgifter ifm. «Meet-the-speaker»-lunsj og pizzautgifter ifm. månedlige treff.
- Å koble seg mot en allerede eksisterende seminarserie ved å arrangere «Meet-the-speaker»-lunsj er svært kostnadseffektivt da reise og opphold for speaker allerede er dekket av andre midler og organisering/invitasjon/vitenskapelig forarbeid allerede er dekket inn av andre.
- Å tilby denne seminarserien overfor ph.d. miljøet er også med på å sikre størst mulig utbytte av investeringene i denne seminarserien. Slike ordninger anbefales.

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap - Ressursbruk

- Årlig tilskudd fra MED 75 000.
- Stillingsressurser (20% forskerskoleleder, NFR tilskudd).
- Kurs, innleiing av to kursansvarlige (et kurs støttet av DAM stiftelsen).
- Vitenskapelig ansatte som er faglige ansvarlige for kurs.
- Kommunikasjonsressurser finansiert av Neuro-SysMed.
- Er aktiv med å søke og innhente ekstern finansiering.

CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) - Ressursbruk

- Nåværende finansiering: Forskerskolen får 75 000 kr til drift pr år som tilskudd fra MED.
- Tidligere tilleggsfinansiering (frem til 2023/24):

CCBIO har under SSF-finansieringen (2013-2023) bidratt med betydeligere midler til CCBIO RSCS, som nå er bortfalt siden SFF-bevilgningen opphørte i 2023. INPART-bevilgningen var også tidsbegrenset (2017-2024). Bidragene til forskerskolen som dermed nå (2025) faller fra, er:

- Parallellstøtte fra CCBIO inntil 75 000 NOK pr år.
- INTPART midler, tildelt fra NFR (7,5 mill NOK/perioden).

- I tillegg har CC BIO dedikert betydelige ressurser direkte til kurs og andre CC BIO RSCS-aktiviteter, både hva angår personelltilgang og friske midler.
- Helse Bergen har avsatt 5% til forskerskole lederens stilling ved Avdeling for Patologi til forskerskolen under forutsetning av at UiB ved CC BIO ansetter ham i 5% bistilling.
- Til drift av forskerskolen, kurs og arrangementer benyttes det deler av vitenskapelige stillinger, tekniske stillinger, rekrutteringsstillinger og administrative stillinger. Andre stillingsressurser, bortsett fra administrativ støtte fra K1, har vært dekket av CC BIOs egenandeler, SFF-, INTPART og Thon-bevilgning.
- Det kan være aktuelt å søke om nasjonal forskerskole ved neste utlysning.

Bergen Research School of Inflammation (BRSI) - Ressursbruk

- Forskerskolen mottar 75 000 kroner fra Det medisinske fakultet.
- Stillingen til Richard Davies, som koordinerer forskerskolens aktiviteter, er finansiert av Broegelmann-stiftelsen. Omtrent 20 % av Davies stilling er knyttet til forskerskolens organisatoriske aktiviteter, koordinering av kurs, administrasjon av nettsiden, formidling osv.
- Eksterne stipend, for eksempel gjennom Norsk Immunologisk Selskap (NSI), søkes om når det er behov for finansiering til eksterne inviterte foredragsholdere.
- For året 2024 ble forskerskolen støttet av 2 doktorgradsstudenter, 5 teknikere, 2 professorer, 4 forskere/postdoktorer og 1 administrativt ansatt. Ingen spesifisert mengde av stillingene deres er tildelt forskerskolen. Forskere og studenter, primært fra Broegelmann forskningslaboratorium og K2, bidrar på frivillig basis. For doktorgradskandidater med et program som strekker seg over 4 år, kan arbeidet innenfor forskerskolen bli akkreditert til deres 25 % plikt- arbeid.

Overordnet angående ressursbruk

Arbeidsgruppen oppfatter at ressursene brukes effektivt innad i hver enkelt forskerskole. Ph.d.-kandidater med arbeidsplikt bidrar selv ved noen av skolene til administrasjon av kurs og seminar. Siden denne ordningen nå er avviklet vil antakelig flere av forskerskolene få utfordringer knyttet til personal-ressurser.

Muligens kunne man oppnådd en bedre ressursbruk dersom man hadde fått til økt deltakelse på kurs på tvers av forskerskolene. Det synes også å være behov for å få på plass en samarbeidsordning som hindrer eventuelle overlapp i kursene som gis ved de

respektive skolene. Spesielt hva angår generelle ferdigheter som dekkes i kurs/seminarer med tematikk som, akademisk skriving, internasjonal mobilitet, litteratursøk i bibliotekets database, formidling/kommunikasjon, veilederforhold/ph.d. livet og selv-ledelse, der noen forskerskoler allerede samarbeider. Samtidig er det viktig å bevare lokale mindre fora for tettere nettverksbygging og for diskusjoner i mindre grupper som muliggjør en fordelaktig dynamikk. Det synes også å være behov for å få på plass en samarbeidsordning som letter og forbedrer kommunikasjonen om relevante kurs ut til relevante studentgrupper.

Noen forskerskoler disponerer i dag eksterne midler og søker aktivt om ytterligere finansiering. Det er ansett å være en fordel å kunne innlemme forskerskoler og utdanning av neste generasjon forskere i større sentersøknader som NFR sin SFF (Sentre for fremragende forskning). Dermed blir det viktig å bevare muligheten for slike initiativ. Arbeidsgruppen anbefaler fakultetet å se nærmere på hvordan miljøene kan styrkes for å utvikle og realisere slike søknadsinitiativer. Samtidig bør det eksistere en plan for hvordan kontinuitet i opprettede emner, kurs og aktiviteter ved fakultetet også kan sikres etter at eksternfinansiering opphører. En sentralisert, overordnet organisering av forskerskolene kan være fordelaktig for å sikre forutsigbarhet i denne sammenheng.

4.5. Undersøke forskerskolenes bidrag til internasjonalt samarbeid og utveksling

Her har vi i tillegg tatt i betraktning nasjonale samarbeid og samarbeid mellom ulike organisasjoner i Bergen.

CIH-CISMAC – Internasjonalisering

- Forskerskolen utgjør en nødvendig funksjon for mange ph.d.-kandidater innen global helse og som må ha opplegg tilpasset stor tematisk bredde, mange tidssoner og store avstander, og med en arbeidshverdag som ikke er sentrert rundt UiB og Bergen.
- Mulighet for andre utenfor Bergen å bli med på en del aktiviteter – En stor del av ph.d.-kandidater ved CIH som er knyttet til prosjekter i utlandet.
- Aktiviteter samler inn folk fra forskjellige fag og som jobber på ulike forskningsgrupper.
- God arena for å bli kjent med folk fra andre land, særlig når det arrangeres store seminarer sammen med de andre skoler.

Forskerskole i samfunnsmedisin – Internasjonalisering

- Aktiviteter samler inn folk fra forskjellige fag og som jobber på ulike forskningsgrupper. Forskerskolen bidrar til nettverksbygging og kompetanse innen felt som ligger utenfor kursporteføljen ved MED.
- God arena for å bli kjent med folk fra andre land, særlig når det arrangeres store seminarer sammen med de andre skoler. Viktig for norske studenter som sitter på IGS og som ikke har regelmessig anledning til å kollaborere med folk fra utlandet.

Forskerskolen i klinisk medisin – Internasjonalisering

- Forskerskolen har ingen nasjonale eller internasjonale aktiviteter per i dag.
- Det har vært dialog med Stavanger Universitetssykehus om felles arrangementer, men dette har ikke blitt realisert.
- Samarbeid med andre sykehus i Helse Vest bør være et naturlig steg i og med at Vestlandslegen er i ferd med og rulles fullt ut.
- Det fremkommer ikke informasjon om konkrete planer for internasjonalt samarbeid i utviklingen av forskerskolen.

Forskerskolen i oral helse – Internasjonalisering

- Forskerskolen har bred internasjonal kontakt gjennom Forskningscenteret for translasjonell oral forskning (TOR). TOR-seminarene inkluderer internasjonale samarbeidspartnere, og Ph.d.-kandidatene får direkte kontakt med disse. Eksempler inkluderer seminarer med professor Hiroshi Egusa fra Tohoku Universitet i Japan og planlagte seminarer med foredragsholdere fra Irland. Det fremgår dog ikke om denne seminarserien er relatert til ph.d.-kurs, og om samarbeidspartnere herfra deltar som samarbeidspartner i ph.d.-kurs som forskerskolen arrangerer.

Bergen Biomedical Research School (BBRS) – Internasjonalisering

- «Meet-the-speaker»-lunsj med internasjonalt anerkjente forskere invitert til BBB seminar gir en uformell møteplass der ph.d. studenter kan treffe internasjonalt anerkjente forskere uten veiledere eller andre seniorer til stede.
- Under den generelle ph.d. informasjonsdelen av de månedlige treffene gis det også informasjon om utenlandsopphold og kandidater som har vært på utveksling deler sine erfaringer.
- Forskerskolelederne framsnakker aktiviteter tilbudt av UiB Ferd.

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap – Internasjonalisering

- Årlige Solstrand Symposium involverer deltakelse fra nasjonale og internasjonale forskere.
- Kandidatene deltar i nettverksbygging med tanke på fremtidig forskerkarriere.
- Eksempler på at kandidater har blitt rekruttert til gjesteopphold ved bla. Harvard University etter fullført ph.d.

CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) – Internasjonalisering

- Kurs og aktiviteter ved CCBIO RSCS forskerskolen tilbyes bredt, slik at det er mulig å delta fra andre institusjoner i landet og Internasjonalt/Norden.
- CCBIO RSCS har vært integrert i Digitalt Liv Norge og annonsert kurs derigjennom.
- CCBIOs nettverk av 14 'international faculty' i 10% bistillinger har vært betydelig involvert i forskerskolens aktiviteter.
- CCBIO har tidligere akseptert internasjonal deltakelse på ECT-kurs, men har etter vurdering av administrativ belastning valgt å begrense dette til deltakere bosatt i Norden.
- CCBIO RSCS på CCBIO sitt årlige symposium og på INTPART programmet som beskrevet nedenfor, begge klassifisert som internasjonale aktiviteter.
- CCBIO INTPART-programmet: Aktiviteter i CCBIO-INTPART programmet (NFR/Diku finansiert 2017-2323), involverer internasjonal aktivitet. Det har vært to tildelinger (INTPART I, 4,5 mill NOK og INTPART II, 3,5 mill NOK). CCBIO-INTPART programmet er et samarbeid mellom CCBIO og Vascular Biology Program, innrettet mot forskning og forskerutdanning i samarbeid mellom de to programlederne i Bergen og

Boston. Dette har ført til nye ph.d.-emner, seminarer, Lab Visit Program og internasjonale nettverksmøter. Finansiering av CCBIO INTPART-programmet ble avsluttet i 2023. CCBIO-INTPART har bestått av et «Lab Visit Program» og har siden 2018 hatt en rekke CCBIO master-nivå studenter og stipendiater på utveksling 6-12 uker gjennom hospitering hos forskergrupper ved Vascular Biology Program, Boston Children's Hospital og Harvard Medical School, Boston, der de har lært nye lab-teknikker og forskningstilnærminger, og har fått innblikk i forskningshverdagen i anerkjente Harvard-grupper. CCBIO907; ph.d.-emnet Cancer-Related Vascular Biology er et tre-ukers kurs bygget opp av forelesninger og seminarer i hovedsak ved vitenskapelig ansatte fra Vascular Biology Program, Boston Children's Hospital og Harvard Medical School.

- CCBIO Annual Symposium: CCBIO Annual Symposium (del av CCBIO902) er et todagers internasjonalt symposium/konferanse, med høy andel av både internasjonale forelesere og deltagere, som arrangeres integrert med forskerskolen. I tillegg til at yngre lovende forskere slippes til som foredragsholdere, har hver av dagene en poster-sesjon der ph.d.-kandidater og andre yngre forskere presenterer sine prosjekter og nomineres til posterpriser. Symposiet gir også medlemmene i CCBIO RSCS svært god anledning til å knytte kontakter til høyt rangerte nasjonale og internasjonale forskere og deres gruppemedlemmer.
- Både CCBIO seminarer og specialseminarer har også høy grad av internasjonal deltagelse. I tilknytning til seminarer, symposier og kurs med internasjonale foredragsholdere, arrangerer CCBIO målrettede møter med internasjonale kapasiteter der ph.d.-kandidater og andre yngre forskere får presentere og diskutere sine prosjekter. Ved flere anledninger har slik møter medført internasjonalt samarbeid for ph.d.-kandidatene og vi anser dem som viktige for at yngre forskere får knyttet kontakter nasjonalt og internasjonalt.
- Kurset CCBIONEUR910, et kurs i samarbeid med NEUROSysMed-forskerskole tilbyes på nasjonalt nivå og har deltakelse fra hele landet.
- Enkelte kurs er også integrert med Digitalt Liv Norge (DLN) sin forskerskole og annonseres der igjennom DLN (<https://www.digitallifenorway.org>). Ph.d.-kursene ved CCBIO RSCS har de siste årene blitt annonsert via NorDoc (<https://www.nordochealth.net>) og med dette har man nådd ph.d.-kandidater og studenter fra andre nasjonale og nordiske institusjoner. Dermed får medlemmene i CCBIOs forskerskole informasjon om, tilgang til og støtte til nasjonale kurs innen DLN og CCBIO når ut med sine kurs nasjonalt og internasjonalt.

Bergen Research School of Inflammation (BRSI) – Internasjonalisering

- Ingen nasjonale eller internasjonale aktiviteter rapportert
- Skolen er imidlertid tett knyttet til Broegelmann Research Laboratory (BRL), som er et multinasjonalt forskningsmiljø med gruppeledere fra hele Europa og laboratoriemedlemmer over hele verden, og dermed sannsynligvis integrere forskerskolens medlemmer i dette internasjonale nettverket (eller alternativt med potensial til å gjøre det).
- HUIMM901-seminarserien tilbyr nettverksmuligheter med andre foredragsholdere, vanligvis innenfor fakultetet, men eksterne/internasjonale foredragsholdere ser ut til å bli invitert av og til. Under disse seminarene kan deltakerne be om en-til-en-møter med foredragsholdere.
- Lokalt samarbeid med flowcytometri-kjernefasiliteten i kurset HUIMM307.

Overordnet angående internasjonalisering

Internasjonalt samarbeid og utveksling synes å ivaretas i ulik grad ved de ulike forskerskolene. Dette henger nok til dels sammen med fagområdenes formål, der for eksempel forskning på global helse forutsetter utveksling globalt og involverer studenter fra utenlandske institusjoner.

Det er grunn til å anta at alle ph.d.-kandidater vil kunne ha nytte av å utvide nettverket sitt med forskere fra andre deler av verden. Dette handler både om å etablere bred kunnskap om forskningsfeltet, men også om å utvide horisonten når det gjelder ulike kulturelle og sosiale sider ved å bedrive forskning. Internasjonalisering skjer både gjennom besøk og opphold av utenlandske gjesteforskere lokalt, og ved at lokale forskere reiser ut. BBRS for eksempel, viser til hvordan man kan etablere gode møteplasser for å treffe internasjonale forskere uavhengig av veiledere og seniorforskere og for å dele erfaringer rundt utenlandsopphold. 'Meet-the-speaker' type arrangementer er effektiv ressursbruk og kan vurderes utvidet til flere seminarserier for å fremme internasjonalisering.

4.6. Styrker og svakheter

CIH-CISMAC - Styrker og svakheter

Styrker:

- Viktig internasjonal arena som samler folk fra forskjellige land og bakgrunn.

- Tilbys kurs eksklusivt på engelsk og arrangerer en del aktiviteter online, noe som øker deltakelsen og gjør at studentene i andre land føler seg inkludert og øker tilhørighet.
- Godt samarbeid mellom Samfunnsmedisin når seminarer eller spesifikke kurs arrangeres i Bergen. Godt samarbeid med Nasjonale forskningsskoler i Global Helse.

Svakheter/utfordringer:

- Deltakerne fra andre land er avhengig av ekstern finansering for å bli med aktiviteter i Bergen, siden skolen ikke har store økonomiske ressurser til å dekke alt.
- Kurstilbudet kan delvis overlape med kursene fra Samfunnsmedisin.

Forskerskole i samfunnsmedisin – Styrker og svakheter

Styrker:

- Godt samarbeid med CISM/CIH når seminarer eller spesifikke kurs arrangeres i Bergen.
- Godt tilbud av kursene om metoder, både på norsk og engelsk.

Svakheter/utfordringer:

- Kurstilbudet er sterkere på norsk, noe som ekskluderer student fra andre land som ikke kan norsk.
- Dette kan også minske sosial tilhørighet når det gjelder studenter ved IGS som sitter i Bergen, har lyst til å bli med på kursene, men som ikke kan norsk.

Forskerskolen i klinisk medisin - Styrker og svakheter

Styrker

- Inkluderer et tverrfaglig og etablerte nettverk mellom instituttene.
- De får gode tilbakemeldinger fra ph.d.-kandidater.

Svakheter

- Inkluderer lavt antall tilbudte kurs og manglende nasjonale eller internasjonale aktiviteter.
- Forskerskolen fremstår veldig tverrfaglig, og en ser vanskelig for seg hvilke effekter en ville ha hatt ved en eventuell fusjon.
- En kan heller fokusere på å utvikle flere og større kurs i regi av denne forskerskolen, da den involverer flere institutt og sykehuset (K1, K2 og HUS).

- En alternativ modell kan være å få et samarbeid med Helse Vest, Universitet i Bergen, Høyskolen på Vestlandet og Universitet i Stavanger gjennom Regionalt samarbeidsorgan for forskning. Dette kan også potensielt øke ekstern finansiering, og gjerne øke antallet kurs forskerskolen finansierer. Dette hadde vært positivt i regi av utrulling av Vestlandslegen.

Forskerskolen i oral helse - Styrker og svakheter

Styrker:

- Ivaretar oral helse som et eget fagmiljø ved å ha en dedikert forskerskole.
- Gode kurstilbud

Svakheter:

- Samarbeid med andre forskerskoler for kurstilbud

Bergen Biomedical Research School (BBRS) - Styrker og svakheter

Styrker:

- Svært viktig for lokal tilknytning og nettverksbygging.
- Svært viktig for informasjonsflyt og støtte i ph.d. løpet og kontakt med ph.d. koordinator og positivt for ph.d. studentenes psykososiale miljø.
- Er et eksempel til etterfølgelse når det gjelder arbeid for å skape sosial tilhørighet i ph.d. miljøet og god informasjonsflyt for generell ph.d. informasjon og kurstilbud hos andre forskerskoler og UiB Ferd.

Svakheter/utfordringer:

- Begrenset størrelse og har utfordringer med å opprettholde emner over lengre tid. Kan ha nytte av økt samarbeid ifm. kurs/emner og kan være et lokalt viktig knutepunkt for å knytte ph.d. kandidatene på IBM bedre opp mot fakultetet for øvrig.

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap - Styrker og svakheter

Styrker:

- Sterk på kurs, høy faglig kvalitet.

- Allerede godt samarbeid med CCBio.
- Har en del eksternfinansiering (NFR, DAM) og deltar som partner i søknader om nasjonal forskerskole (NFR midler).
- Har ambisjon om å bidra til å ivareta ph.d. kandidatenes læringsmiljø og psykiske helse.

Svakheter/utfordringer:

- Benytter koordinatorene rekruttert fra postdoktorer og ph.d.-kandidater med plikttjeneste (hvordan skal dette endres nå som ph.d. ikke lenger har pliktarbeid?)
- Muligens et potensiale til å øke samarbeid med tematisk passende grunnforskningsmiljøer slik som CCBio virker å ha i oppnådd i større grad.
- Ph.d.-stilling er krevende og tidvis psykisk belastende/presset.
- Samarbeid mellom forskerskoler ved MED og HUS.
- Finansiering av kurs.
- Er interessert i å få ideer til sosiale aktiviteter som ikke er poenggivende.

CCBio Research School for Cancer Studies (RSCS) - Styrker og svakheter

Styrker:

- CCBio RSCS argumenterer i egnevalueringen å ha svært høy internasjonal faglig kvalitet. De enkelte emneansvarlige sørger selv for å oppdatere og evaluere det faglige innholdet. Nasjonale og internasjonale forelesere som inviteres er opptatt av kvalitet, formidling, metodeutvikling og nyere forskning. Høy deltakelse og interesse, og aktive sesjoner i kurs og seminarer underbygger dette.
- Nasjonalt og internasjonalt samarbeid, høy deltakelse på forskerskolens aktiviteter, og gode tilbakemeldinger ved kandidatevalueringer.
- CCBio RSCS er Norges eneste forskerskole innen kreftforskning og har stor aktivitet med mange unike kurs og aktiviteter i nasjonalt og internasjonalt perspektiv.
- Kurs og andre arrangementer er åpne for interesserte.
- Å etablere en forskerskole integrert med et fremragende forskningsmiljø har gitt betydelige synergier i form av tilgang på ressurser som ellers ikke ville vært disponible for forskerskolen og dens ph.d.-kandidater (som muligheten for å be CCBio om midler til samlinger og andre aktiviteter som ikke var planlagt innledningsvis, fleksibelt kunne etablere nye kurs med utgangspunkt i svært sterke forskningsmiljøer, og sammenvevingen med CCBios seminarer, 'special seminars', symposier og andre møter der ph.d.-kandidatene interagerer med hverandre og nasjonale og internasjonale forskere).

- Forskerskolen opererer med langtidsplaner, hvilket gir forutsigbarhet for studenter og administrasjon.
- Kursgjennomføringen går knirkefritt, takket være god planlegging og innsats fra administrasjon, emneansvarlige og kurskoordinatorene.
- Studentene gir gjennomgående gode/svært gode tilbakemeldinger på kursene.

Svakheter/utfordringer:

- For å kunne opprettholde og videreutvikle CCBIO RSCS forskerskolen når CCBIOs SFF-bevilgning er utløpt, behøves følgende:
- Forskerskoleleder som har avsatt tid til CCBIO RSCS.
- Fortsatt tilgang til undervisnings- og koordineringsressurser, også i form av pliktarbeid.
- Driftsmidler til CCBIO RSCS sine kurs og aktiviteter.
- Utover den standardiserte støtten fra MED på 75 000 NOK og in-kind personellressurser, er det ikke budsjetterte midler eller ekstern finansiering tilgjengelig til å kunne drifte CCBIO RSCS fremover.
- For lite ressurser til undervisning og ledelse, dette er per i dag drevet av ph.d.-kandidater med plikt-arbeid.
- Det er tidvis tekniske utfordringer knyttet til registrering av kursdeltagere i UiB sine administrative systemer (FS/MittUiB), som først og fremst gir noe ekstraarbeid for K1-forskerutdanningskoordinator, men som også skaper ekstraarbeid for emneansvarlig. CCBIO RSCS har gått tilbake til ordinær aktivitet med fysisk deltakelse på kurs og seminarer etter pandemien, og har i hovedsak gått vekk fra hybride kursløsninger da dette ofte medførte tekniske problemer og merarbeid som det ikke er rimelig å påføre emneansvarlige/kurskoordinatorene. Det har vært benyttet enkelte digitale forelesere i kurs og seminarer, av praktiske reise-relaterte grunner, for å beholde kvaliteten på CCBIO RSCS.

Bergen Research School of Inflammation (BRSI) - Styrker og svakheter

Styrker:

- Forskerskolen gjør det bra når det gjelder å legge til rette for samhandling mellom studenter med overlappende interesser.
- Den generelle kvaliteten på utdanningen er høy og fyller et nødvendig gap ved UiB.

- Støttepersonell støtter entusiastisk skolen og ser verdi for både seg selv (utvikling av undervisningsferdigheter, CV-bygging osv.) og studentene sine. Kan også sees på som en utfordring, da det kan være følsomt for svingninger i tilgjengelige frivillige.
- Samarbeid med kjernefasiliteten for HUIMM307-kurset.
- 'Møte for anonyme akademikere': ikke-akkrediterte månedlige lunsjmøter for å sosialisere og diskutere ulike emner, alt fra å bygge en CV, gjennomgå artikler, mental helse osv. Et fint tilbud som kanskje kan være aktuelt også for andre lokale miljø.

Svakheter/utfordringer:

- Oppsøkende arbeid med studenter er en vedvarende utfordring, og når studenttallene er lave, kan dette påvirke engasjementet. Har nylig lyktes med å øke påmeldingen til noen BRSI-kurs ved å ha dem oppført i «forhåndsgodkjente valgfrie kurs for mastergrad i biomedisin». Andre veier må utforskes, spesielt for å rekruttere doktorgrads- og masterstudenter.
- Det er ofte vanskelig å organisere kurs som passer både ansatte og studenter, med mange studenter som uttrykker interesse, men som ikke kan delta på kurs på grunn av overlappinger.
- 4-årige doktorgradskandidater med 25 % plikt- arbeid brukes som personellressurser, og det kan derfor bli utfordrende når denne ordningen nå opphører.

Overordnet angående styrker og svakheter blant forskerskolene

Forskerskolene ved fakultet bidrar utvilsomt med mye bra for ph.d.-kandidatene. De tilrettelegger for informasjonsflyt knyttet til ph.d.-forløp og møteplasser som fremmer sosial tilhørighet og støtte. Dette er en svært viktig funksjon for å motvirke ensomhet og mentale utfordringer under et ph.d.-forløp. Ved eventuell overgang til ny modell for organisering av forskerskolene, bør dette aspektet ivaretas. I tillegg til å tilrettelegge for opplæring i forskingsmetoder, statistikk, translasjonell forskning og spesifikke tematikker, tilbyr også noen forskerskoler kurs i ulike generelle sider ved forskerrollen som hvordan skrive en akademisk tekst og media kommunikasjon. Her har noen av forskerskolene allerede etablert samarbeid med hverandre samtidig som flere kommenterer at det er ønske om økt samarbeid om kurs med generelle tema. Kurs som holdes åpne for alle

interesserte bidrar i tillegg til nettverksbygging på tvers av fag, institutter og nivå av forskningserfaring.

Noen forskerskoler drar nytte av ekstern finansiering og virker å være aktive å søke videre støtte. Slikt arbeid kan med fordel støttes opp om av fakultet og utvides til ulike søknadstyper.

Svakheter som trekkes frem for noen forskerskoler er språklige barrierer for utenlandske studenter når kurs holdes på norsk, og økonomiske utfordringer for fysisk deltagelse av studenter som tilhører utenlandske institusjoner.

Andre utfordringer handler om at det tilbys for få kurs, og at den finansielle situasjonen gjør det vanskelig å tilby flere. I tillegg er det utfordrende å opprettholde emner over tid. Noen forskerskoler er små størrelsesmessig. Andre savner flere nasjonale og internasjonale aktiviteter, og det etterlyses mere samarbeid regionalt mellom forskerskolene, forskningsmiljøer, HUS, finansieringsinstitusjoner på Vestlandet og med UiB Ferd. Fakultetet kan bidra til å styrke mulighet for slike samarbeid.

En identifisert styrke som det kan satses videre på er eksemplifisert i BRSI forskerskolens samarbeid med Flow cytometri kjernefasilitet ved arrangement av emnet HUIMM307. Dette antas å være gjensidig nyttig, da kjernefasilitetene oppnår eksponering og opplæring av brukere og enmeansvarlig oppnår tilgang på spesialkompetanse. Denne ordningen kan med fordel vurderes av flere av miljøene på MED. For eksempel var Molecular Imaging Center (MIC) tidligere involvert i et nå nedlagt generelt labkurs ved IBM. I dag er det ikke nok personell ressurser til å opprettholde jevn kursaktivitet på mikroskopi fra MIC alene. Dette innebærer en tapt mulighet for fagmiljøene; instrumentparken opprustes jevnlig på bakgrunn av tildelinger gjennom nasjonale nettverkssøknader i NFRs Infrastrukturprogram.

Kommunikasjonen med relevante studentgrupper om tilgjengelige/relevante forskerutdanningskurs ved MED, og om muligheter for å søke finansiering av egne aktiviteter under ph.d.- utdanningen (f.eks. gjennom nasjonale forskerskoler) kan bli bedre.

Det samme gjelder kommunikasjon mellom forskerskole og fagmiljøene. F.eks. nevner BRSI ambisjon om å styrke forskerskolen som en 'hub' for økt interaksjon mellom relevant forskningsgrupper ved UiB. Dette vil kreve informasjon om personell som er interessert i å bidra i forskerskoleundervisning. Å finne effektive måter å koble interesserte fagfolk på forskerutdanningen vil være nyttig for alle fagmiljøene ved fakultet.

Forskerskoler som har basert organisering på phd.-kandidater med pliktarbeid mister denne viktige ressursen når ordningen med 4-årige stipendier opphører.

4.7. Samarbeid mellom forskerskolene

CIH-CISMAC og Forskerskolen i samfunnsmedisin – Forskerskole-forskerskole samarbeid

- Det rapporteres om et godt samarbeid mellom CISMAC/CIH og samfunnsmedisin når det gjelder seminarer og andre aktiviteter.
- Det kreves derimot mer innsats fra begge parter når det gjelder kurstilbudet slik at kursene fra Samfunnsmedisin også kan tilbys på engelsk slik at studenter i, og fra, andre land kan delta.
- Seminarene kan bli en del av et mer sentralisert tilbud, slik at ph.d.-kandidater fra hele fakultetet kan delta på et ressurs-effektivt vis. Forskerskolen må gjøre en innsats for å bli mer synlig blant kandidatene.

Forskerskolen i klinisk medisin – Forskerskole-forskerskole samarbeid

- Det fremholdes at samarbeid mellom forskerskolene kan styrke kurstilbudet og samarbeid mellom forskerskolene kan styrke kurstilbudet og bevare tilknytning og tilhørighet.
- Forskerskolen i klinisk medisin har diskutert samarbeid med forskerskolen ved Neuro-SysMed om kurs i brukermedvirkning, noe som kan bidra til et bredere kurstilbud.

Forskerskolen i oral helse – Forskerskole-forskerskole samarbeid

- Det uttrykkes bekymring for at dersom forskerskolen slås med andre skoler, er det en risiko for at kurs som er viktig for et lite antall ph.d.-kandidater forsvinner.
- Det er allikevel potensiale for å styrke samarbeidet med andre forskerskoler, noe som allerede er påbegynt med forskerskolene ved IGS.
- Dette samarbeidet må dog formaliseres. Man kan se på synergier ved å arrangere ph.d.-kurs på tvers av forskerskolen.
- Dette kan for eksempel stimulere til økt nyteknisk, nye og innovative forskningsprosjekt på tvers av instituttene og øke kvaliteten på ph.d.-utdanningen ved det medisinske fakultetet.

Bergen Biomedical Research School (BBRS) – Forskerskole-forskerskole samarbeid

- BBRS planlegger å fortsette i nåværende form, og har som mål å øke opptak til 100% av ph.d.-kandidatene ved IBM. BBRS understreker i egevalueringsrapporten at det vil være avgjørende å beholde en god del aktivitet lokalt i mindre skala. Slik som seminarserier og informasjonsutveksling/diskusjon. Både fordi det er viktig å skape en lokal tilhørighet og et felles nettverk for kandidatene på instituttene de jobber ved, og fordi slik utveksling som regler egner seg best i mindre grupper.
- Ønsker økt samarbeid med andre forskerskoler når det gjelder kurs. BBRS kommenterer at kurs med generelle tema som skrivekurs etc. holdt av andre forskerskoler gjerne kan sentraliseres mer og organiseres som generelle ph.d. emner ved fakultetet for å sikre kontinuitet og fremtidig tilbud.

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap – Forskerskole-forskerskole samarbeid

- Forskerskolen ønsker at det skal legges til rette for at forskerskolene ved MED skal knyttes tettere, gjerne gjennom PFU. Ønsker bla samarbeid om faglig innhold på de etablerte kursene, og utvikling av ideer til nye kurs med bred interesse og appell.
- Ønsker mer tverrfaglig samarbeid MED/HUS der en utfordring er forskjeller i arbeidsmetoder og prioriteringer.

CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS) – Forskerskole-forskerskole samarbeid

- Per i dag har CCBIO RSCS tre kurs som arrangeres som et samarbeid med andre forskerskoler. (CCBIONEUR910 Patient and Public Involvement in Medical and Health Research [2 ECTS], CCBIONEUR911 Clinical Trials [2 ECTS] og CCBIONEUR912 Health Innovation [4 ECTS]).
- Tidligere samarbeid med BBRS om BMED904, Biomedical Research Course: Matrix Biology [3 ECTS] – (nå nedlagt).
- Sammen med NEUROSysMed fikk forskerskolen tilslag på økonomisk støtte fra Stiftelsen DAM (for 2024-2025) for CCBIONEUR910 til å løfte dette opp til et nasjonalt kurs.
- Er åpne for samarbeid i fremtidige kurs, men ser ingen umiddelbar naturlig kobling av dagens kurs opp mot et samarbeid med andre forskerskoler, utover det som

allerede eksistere ettersom kursene har kreftforskning som sitt spesifikke tematiske fokus.

Bergen Research School of Inflammation (BRSI) – Forskerskole-forskerskole samarbeid

- Oppgir at det ikke foreligger samarbeid per i dag.

Overordnet angående forskerskole-forskerskole samarbeid

Flere av forskerskolene har allerede samarbeid med hverandre gjennom felles emner/kurs/seminaraktiviteter. Dette arbeidet anses fordelaktig og det bør vurderes å tilrettelegge for økt samarbeid av denne typen. Samtlige forskerskoler virker å kunne ha nytte av tiltak som strømlinjeformer rekruttering av undervisere, studentrekruttering og kurs/emne-tilbakemelding.

Flere av forskerskolene rapporterer om godt samarbeid på tvers av institutt/senter mens det også er ønsker om mer samarbeid mellom forskerskolene, både når det gjelder faglig kurstilbud og sosiale aktiviteter. Mens noen rapportere om godt tverrfaglig samarbeid som også inkluderer HUS, ønsker andre å knytte seg tettere på HUS.

Samtidig understrekes viktigheten av å beholde lokal ph.d-miljøer for å fremme faglig identitet og tilhørighet, felles nettverk ved instituttet og hensiktsmessige størrelser på diskusjonsgrupper, da fora av mindre størrelse kan gjøre det lettere for studentene å bidra aktivt og integreres sosialt.

Flere forskerskoler er positive til UiB Ferd og ønsker en sterkere kobling. Arbeidsgruppen anbefaler at fakultetet ser nærmere på hvordan dette kan fasiliteres.

5. Oppsummering av dagens situasjon med tiltak for forbedring av kvalitet

I denne delen svarer Arbeidsgruppen ut mandatet om å foreslå forbedringer som sikrer fortsatt positiv innvirkning på forskning og forskerutdanning. Overordnet har vi identifisert flere utfordringer på kandidat-siden, som psykososiale behov knyttet til støtte og opplevelse av tilhørighet, lav deltagelse, praktiske utfordringer og kurs som mangler relevans. På organiserings-siden rapporteres det om ressursutfordringer,

forbedringsmulighet når det gjelder samarbeid mellom skolene og mellom skolene og andre institusjoner og tilbud ved UiB. I tillegg er det behov for forutsigbarhet og kontinuitet knyttet til kurs som per i dag er eksternt finansiert, spesielt er det et nokså akutt behov knyttet til CCBIOs avslutning av senterfinansiering.

I det følgende knytter vi disse utfordringene sammen. Vi begynner med å se på utfordringer og forslag til forbedringer knyttet til lav deltagelse på forskerskolene. Så foreslår vi to nye, alternative modeller er til organisering av forskerskolene. Disse modellene er egnet til å møte kandidatenes praktiske utfordringer, fremme samarbeid mellom forskerskolene innen kurstilbud, bidra til effektiv ressursbruk og sørge for ivaretagelse av kandidatenes psykososiale behov og tilhørighet til institutt og fagmiljø.

5.1. Utfordringer knyttet til lav deltagelse

Den fremste indikatoren på at forskerskolene i dag samlet sett ikke fungerer optimalt er det faktum at relativt få benytter seg av tilbudet. Samtidig rapporterer forskerskolene om utfordringer med rekruttering og å nå ut til relevante studentgrupper. Sett i sammenheng med at også halvparten av kandidatene rapporterer om psykisk stress, er det nærliggende å tenke seg at stress-utfordringen (som garantert skyldes mange ulike forhold ved å ta en ph.d.) kan reduseres med større integrering i fellesaktiviteter med andre ph.d.-kandidater kombinert med målrettet innsats for å styrke det psykososiale miljøet rundt ph.d.-forløpene.

Når 60% av ph.d.-kandidatene oppgir at de ikke er delaktige i skolene er det ulike grunner til dette. Likefullt kan det være nyttig å nærme seg spørsmålet om forbedring av forskerskole tilbudet gjennom tre hovedgrunner: i) kandidaten kjenner ikke til tilbudet, ii) kandidaten har praktiske utfordringer med deltagelse, og iii) kandidaten oppfatter ikke forskerskolenes tilbud som relevante for sin forskerutdannelse.

Manglende informasjon

Til tross for at det legges til rette for informasjon om hva de ulike forskerskolene tilbyr ved oppstartsseminarene hvert semester, det obligatoriske grunnkurset MEDMET901, og på webside til det medisinske fakultet ([Forskerskoler | Det medisinske fakultet | UiB](#)), kan det være at dette ikke er tilstrekkelig for å nå alle. Det er heller ikke opplagt at veiledere har god kjennskap til dette tilbudet. Én mulighet er å skrive om forskerskolene i opptaksbrevet som sendes til ph.d.-kandidatene ved opptak. Én annen mulighet er å gjøre samtale om

deltagelse ved forskerskoler til et obligatorisk element i midtveiseevalueringen. Det vil stimulere kandidatene til å ta aktiv stilling til om de skal delta eller ikke på kursene.

Praktiske hindringer

Språkbarrierer for utenlandske kandidater på kurs som holdes på norsk er til hinder for deltagelse i noen miljøer. Det kan imidlertid være gode grunner til å holde enkelte kurs på norsk. Arbeidsgruppen foreslår at kurs på norsk vurderes å gis på engelsk, og at det må foreligge rimelig begrunnelser for hvorfor de eventuelt holdes på norsk ettersom utenlandske studenter uten norsk kompetanse dermed ekskluderes fra deltagelse.

Utfordringer knyttet til at deltagelse er vanskeliggjort av finansielle årsaker for studenter med tilhold ved andre institusjoner kan i imøtekommes ved at undervingen organiseres som hybrid eller ren online undervisning. Dette er imidlertid ikke mulig for alle kurs ettersom det vil forringe kvaliteten på undervisningen. I tillegg inviterer online kurs til en annen type kontaktflate og samvær enn fysisk oppmøte, og kan være til hindre for å bygge gode psykososiale miljøer. Utvalgsgruppen foreslår at en hybrid/online løsning for deltagelse vurderes fra kurs til kurs og opp imot nevnte utfordringer.

Kollisjon med andre kurs er nevnt som en faktor som utfordrer deltakelse. Dette kan antakelig forbedres gjennom en mer sentralisert tilnærming på fakultetsnivå.

Ikke relevante kurs

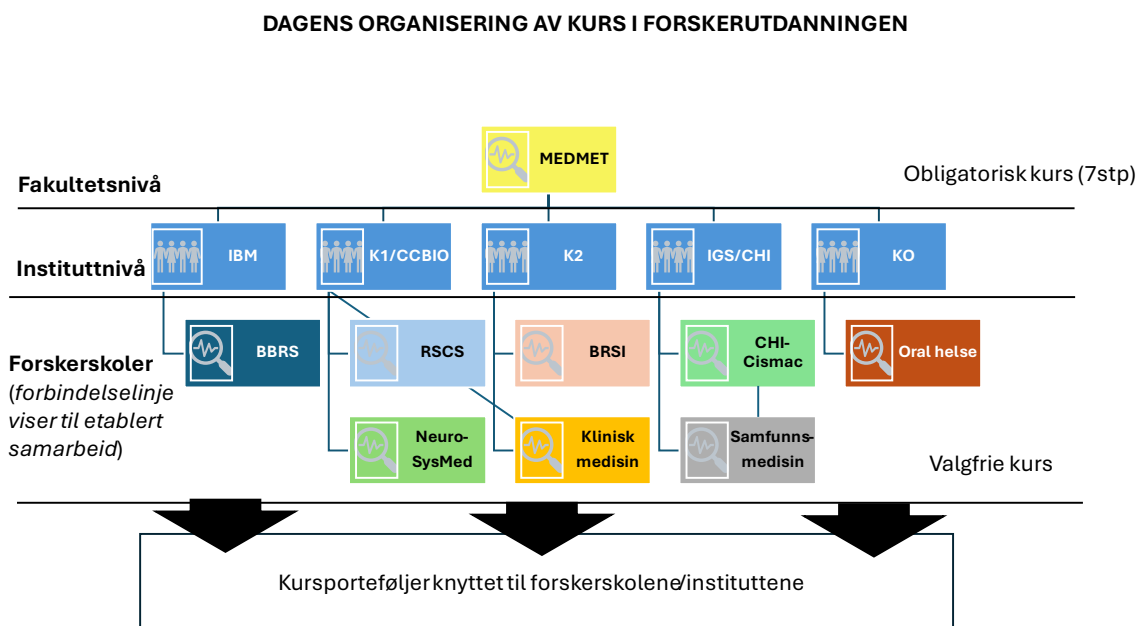
Det kan sikkert forekomme at de fag-og-metode spesifikke kursene som tilbys ikke oppleves å ha relevans for forskningen til alle ph.d.-kandidatene ved fakultet, da en rekke av disse ivaretar spesialiseringsaspektet i en ph.d.- utdanning. Samtidig er det begrenset hvor mange kurs som kan etableres, og det vil være krevende å skulle legge til for alles faglige behov. Det avholdes i dag kurs knyttet til generelle sider ved rollen som forsker. Dette er kurs som i prinsippet er relevante for alle. Om alle kunne fått tilbud vil også alle kunne oppleve å ha relevant kurstilbud. Forskningsseminarer som legger til rette for presentasjoner og diskusjon og utveksling av både generelle, tverrfaglige og fagspesifikke kommentarer, vil kunne være relevante og nyttige for alle. Slike seminarer vil også kunne bidra til opplevelse av tilhørighet og styrke det psykososiale miljøet.

Manglende tilhørighetsfølelse

Manglende deltakelse i forskerskoler kan også tenkes å skyldes manglende tilhørighetsfølelse til institutt og fakultet. Veiledere og forskningsgrupper bør oppfordres og styrkes til å integrere studentene sosialt. Her kan organiserte lavterskel, sosiale aktiviteter som samler ph.d.-kandidater på tvers av forskingsfokus bidra, kanskje organisert via ph.d. koordinator (slik for eksempel BBRS organiserer) sitt opplegg. Flere forskerskoler etterlyser ideer for ikke-poenggivende sosiale aktiviteter.

Arbeidsgruppen foreslår at forskerskoleledelsen diskuterer med ph.d.-kandidatene hva slags lavterskel aktiviteter som kan innføres for å samle ph.d.-kandidatene lokalt ved instituttet/sentret på tvers av faglig fokus. Rapporterte aktiviteter ved skolene som er beskrevet over kan være til nytte ved idé-myldring.

5.2. Ny modell for organisert samarbeid på tvers av forskerskolene

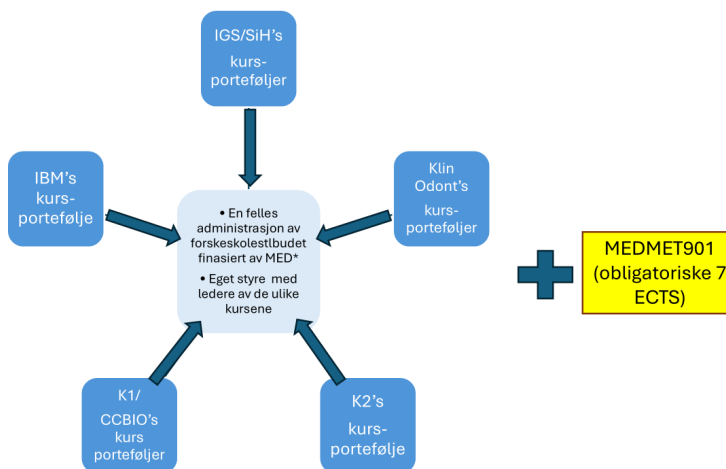

Forskerskolene er i dag organisert 'silo-vis' i tilknytning til institutt og sentre. Det rapporteres om godt samarbeid mellom beslektede fagmiljøer og institutter, men samtidig uttrykkes også ønsker om mer kontakt, samarbeid og bedre koordinering på tvers av forskerskolene, blant annet for å unngå overlappende kurstilbud, og å øke rekruttering og møtepunkter på tvers av forskerskolene. Andre forskerskoler opplever at manglende ressurser til undervisning og styring er en hovedutfordring. I lys av manglende deltagelse

blant ph.d.-kandidatene, vil det være nyttig å undersøke alternative modeller for organisering av forskerskolene ved det medisinske fakultetet. Arbeidsgruppen foreslår en ny organisering av forskerskolene og beskriver hvordan den nye modellen imøtekommer ulike utfordringer.

Hovedforslaget vårt Alternativ 1) handler om å organisere de eksisterende forskerskolene under en og samme administrative paraply. Den nye organisatoriske enheten vil heretter omtalt som Forskerskolen ved Medisinsk Fakultet (FMF) og i tillegg til det administrative nivået involverer den bidrag fra lokalt forankrede forskeskoleledere, underviser, ph.d.-koordinatorene ved instituttene, evt. frivillige ph.d.-kandidater og postdoktorer.

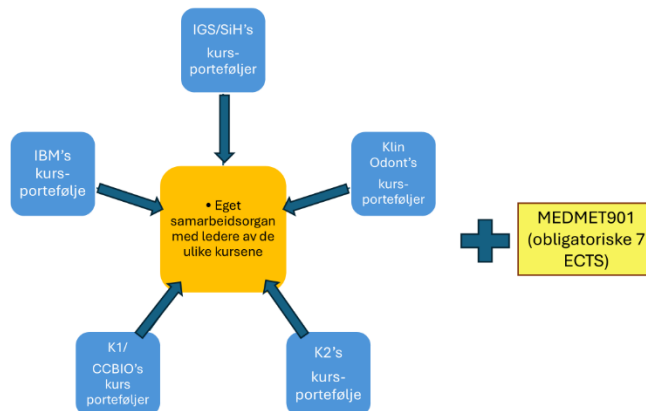
ALTERNATIV 1: Forslag til ny struktur på organiseringen av instituttenes/sentrens forskerskoler og grunnkurs

*Eksternt finansierte kurstilbud vil kunne tilsluttes samarbeidsordningen styre representerer selvom tilbudet er underlagt egen administrasjon

Arbeidsgruppen legger til grunn at oversikt og historisk kontinuitet som en fast stillingsprosent kan tilrettelegge for, vil bidra til mer effektivt samarbeid på tvers av miljøene. Om dette ikke er gjennomførbart, kan et samarbeidsorgan mellom miljøene/de ulike skolene også kunne forventes å bidra til å unngå overlapp mellom kurs, idé-myldring og forslag til nye kurs og praktiske løsninger. Dette samarbeidsorganet kan også rapportere direkte til programutvalget. Denne modellen er fanget i Alternativ 2 der organiseringen vil være som i dag, men med et felles møtested for de lokale forskerskoleledere.

ALTERNATIV 2: Forslag til ny struktur på organiseringen av instituttene/sentrens forskerskoler og grunnkurs

I tillegg foreslår vi et Alternativ 3. Her vurderer vi hvordan MEDMET901 på et hensiktsmessig vis også kan inkorporeres i en ny Forskerskolestruktur for å unngå overlapp og effektivisere ressursbruk. Dette forslaget er lagt til Appendix ettersom denne vurderingen ikke inngikk i mandatet.

5.3. Organisering av en enhetlig forskerskole ved Det medisinske fakultet, UiB

I det følgende legger vi til grunn Alternativ 1. Den nye forskerskolen ved Det medisinske fakultet kan bli organisert som en felles enhet under fakultetet. Forskerskolen kan ha en egen administrativ leder som har ansvar for den daglige driften og koordineringen av forskerskolens aktiviteter. Den administrative lederen kan rapportere direkte til et styre/utvalg, samt sørge for at forskerskolen opererer i henhold til fakultetets strategiske mål og retningslinjer.

Vi foreslår at det knyttes en administrativ stillingsprosent til det praktiske organiseringen av Forskerskolen, heretter referert til som koordinator. En kan se på om en slik omorganisering kan frigjøre noe av de 75000 NOK som per i dag tildeles hver forskerskolene. I mange tilfeller virker det imidlertid som disse ressursene utnyttes godt og uansett bare er delvis tilstrekkelige, siden det er innslag av bl.a. ekstern finansiering og frivillighet. På denne måten samles oversikt over kursportefølje, innhold, undervisere og

timeplan sentralt hos denne koordinatoren, hvilket kan bedre en del av dagens utfordringer dersom en får dette til på en god måte.

Forskerskolen foreslås å ha et styre/utvalg bestående av 8-16 medlemmer, med 1-2 representanter fra hver av de opprinnelige åtte forskerskolene. Dette vil imøtekomme forskerskoleledernes ytrede ønske om bedre kommunikasjon med hverandre. Styret vil ha ansvar for å overvåke forskerskolens utvikling, koordinere godkjenning av nye kurs og programmer i programutvalget for forskerutdanningen, samt sikre at forskerskolen opprettholder høy akademisk standard og oppdaterte faglig og metodisk undervisning. Ph.d. koordinatorene ved alle institutt oppfordres til å være påkoblet den sentrale forskerskolen.

Forskerskolen kan for eksempel hete "*Research School for medical sciences*". Forskerskolens navn bør reflektere bredden av forskningsområder ved fakultetet. Arbeidsgruppen tror at en samling av forskerskolen vil føre til økt tverrfaglighet og innovasjon ved at ph.d.-kandidater og andre forskere fra ulike forskningsmiljø eksponeres mot andre miljøer og tankesett gjennom en felles og samlende organisert forskerskole.

Eksternt finansierte forskerskoler

Forskerskoler finansiert av f.eks. Norges Forskningsråd (NFR) kan være integrert i den felles forskerskolen, og kan på lik linje med andre forskerskoler representeres med 1-2 medlemmer i styret. Arbeidsgruppen har ikke kompetanse til å vurdere hvilke begrensninger som evt. ligger i å sentralstyre slike eksternfinansierte initiativ, men anerkjenner at det kanskje vil fordre egne ordninger. Eksternfinansiering til forskerskoler er en verdifull mulighet og har antakelig positive ringvirkninger til assosierte fagmiljø. En ny modell bør derfor ivareta fagmiljøenes og forskerskolenes muligheter til å søke eksternfinansiering og til å opprette nye forskerskoler som del av nye større sentersøknader som SFF.

Kurs

Det bør anerkjennes at ph.d.-utdanningen er en spesialisering og eksistensen av små kurs med få deltakere bør derfor være mulig. Sentralisering kan være en utfordring i dette øyemed, og styret bør derfor ha en løsning som ivaretar faglig spesialisering og skjermer

små kurs for evt. kutt som resultat av flertall i styret. For opprettelse av nye kurs, bør det tilstrebes både fagspesifikk og tverrfaglig forankring og det oppfordres til å spille på styrker i fagmiljøene og kjernefasilitetene. Et styre bør også se på synergieffekter av å slå sammen kurs med relativ lik målbeskrivelse, noe som kan ivaretas på en bedre måte gjennom denne foreslåtte felles forskerskolen.

En utfordring knyttet til emner som holdes som en del av seminarserie er at disse ikke passer med dagens evalueringsordning. Dette er et eksempel på en ordning som man kan få en felles løsning på gjennom en sentralorganisert forskerskole.

Muligheter og utfordringer knyttet til den nye organiseringen

Den nye organiseringen av forskerskolene ved Det medisinske fakultet UiB vil ha flere muligheter for optimalisering dersom en kan adressere tilknyttede utfordringer på en god måte:

- 1. Effektivitet:** En felles forskerskole med en administrativ leder vil forbedre koordineringen og effektiviteten i driften, noe som vil bidra til en mer strømlinjeformet administrasjon og bedre ressursutnyttelse. Ved å utnytte denne rapporten og forskerskolenes egevalueringer vil en kunne utvikle gode løsninger som kan implementeres fra fakultetsnivå. Det forutsettes da at personalressursene er tilstrekkelige slik at ikke fakultetsnivå blir en flaskehals for de underliggende forskerskolene som uansett vil fortsette å ha en viss andel av det daglige/lokale administrative arbeidet. Omstrukturering byr også på muligheter for å håndtere utfordringer knyttet til stop i pliktarbeids-ordningen for ph.d.-studenter ved MED.
- 2. Synlighet:** En felles forskerskole med tilhørende innholdsrik web-sider og én synlig koordinator man kan henvende seg til med spørsmål, kan være lettere å synliggjøre enn flere fragmenterte skoler, diverse ledere og adskilte tilbud. Kanskje kan også arbeidet med å holde slike informasjonsnettsider effektiviseres, forutsatt at det er god informasjonsflyt og samarbeid mellom overordnet koordinator og hver enkelt forskerskole.
- 3. Samarbeid mellom forskerskolene og instituttene:** Med representanter fra hver forskerskole i styret, vil det fremme samarbeid og kunnskapsdeling mellom ulike forskningsområder, noe som kan føre til innovative kurs idéer, ikke poenggivende sosiale aktiviteter og synergier med positive ringvirkninger til forskningsprosjekter.

Slikt samarbeid er ønsket av forskerskolene. Det vil antakelig være fordelaktig å investere ressurser i å få til en god start på dette samarbeidet.

- 4. Kvalitetssikring:** Den strukturerte beslutningsprosessen vil bidra til å sikre at kurs og programmer opprettholder høy akademisk standard og bidra til å opprettholde et robust og variert akademisk tilbud. Dette utgjør også en styrke i arbeidet med å evaluere både enkeltkurs og den samlede kursporteføljen, ettersom det gir et bredere grunnlag for å vurdere relevans, kvalitet og behov for justeringer i tråd med ph.d.-kandidatenes erfaringer og faglig utvikling. Her forutsettes en god kommunikasjon med programutvalget for forskerutdanningen, hvor det kanskje er naturlig at overordnet forskerskoleleder er representert.
- 5. Lokal nettverksbygging på MED:** Med en sentral administrasjon og en felles portefølje, blir det enklere for veiledere og kandidater å skaffe seg oversikt over tilbudet ved fakultet, samtidig som alle kandidatene har tilhørighet til én og samme forskerskole. Dette kan potensielt gi større oppslutning, skape møteplasser på tvers av fag og institutter, styrke nettverk og fremme et godt psykososialt miljø for kandidatenes ph.d.-forløp.
- 6. Koordinering av felles kurs for alle:** Generelt kursinnhold som alle ph.d.-kandidater kan ha nytte av (akademisk skriving, peer-reviewing, presentasjonsteknikk, bruk av kunstig intelligens etc) vil kunne organiseres sentralt i Forskerskolen. Med en felles koordinator har man en adressat for gode idéer og forslag som tas videre til styre. Et annet eksempel vil være å etablere en tettere kontakt med UiB FERD i fakultetets utdanning av forskere.
- 7. Tverrfaglighet og faglig spesialisering:** Opprettelse av en felles forskerskole vil kunne gjøre det lettere å holde flest mulig kurs åpne for alle interesserte ved fakultet, hvilket kan åpne opp for originale kombinasjoner av tverrfaglig kompetanse. Det presiseres at sentraliseringen ikke bør utfordre eksistens av kurs med faglig spesialisering, hvilket er en nødvendighet i en ph.d.-utdanning.
- 8. Ivaretagelse av lokal tilhørighet og lokal tilpasning av egne aktiviteter:** Videre er det viktig at en felles forskerskole ikke går på bekostning av lokale seminarer og sosiale aktiviteter som arrangeres på institutt nivå eller lavere for å ivareta og støtte kandidaters nettverk og sosiale integrering lokalt. Størrelsene på instituttene varierer, og dette kan ha betydning for ressurstilgang og forutsetninger for hvordan hver kandidat kan støttes og følges opp. De lokale miljøene ved instituttene bør derfor i samarbeid med ph.d.-kandidatene utarbeide en plan for hvordan lokal ivaretagelse best kan sikres i samspill med den foreslåtte enhetlige Forskerskolen. Samtidig kan det økte forskerskole-forskerskole samarbeidet by på muligheter for diskusjon, idé-myldring, deling av tips og læring av hverandre når det gjelder slike tiltak/arrangement.

- 9. Ivaretagelse av psykisk helse:** Psykiske helseutfordringer bland ph.d. studenter er identifisert både i Europa, Skandinavia og i Norge [1-4]. En sentralisert modell byr på muligheten for å sette psykisk helse på agendaen og opprettholde dette aspektet som en viktig del av kvalitetssikringen ved forskerutdanningen. Utover nettverksbygging og sosial integrering nevnt over, identifiserer kandidatundersøkelsen ([Vedlegg 2](#)) f.eks. utfordringer knyttet til kandidatenes opplevelse av å *være integrert i det sosiale fellesskapet og faglige miljøet ved UiB*, samt å *bli tilbudt årlig medarbeider-, oppfølgings- og slutt-samtale*. Forskerskolesentralisering på MED kan by på muligheter for å systematisk ta fatt i slike problemstillinger gjennom å etablere gunstige kunnskapsforankrede rutiner. Sentralisert informasjonsnettside kan også bedre informasjon om hvor stipendiater kan henvende seg for hjelp og støtte ved psykiske helseutfordringer.
- 10. Forskerskoleidentitet:** Sentralisering bør ikke gå på bekostning av den identitet og omdømme som hver enkelt forskerskole har bygget opp. Det bør heller ikke være hemmende for fagmiljøers mulighet til å opprette nye forskerskoler i forbindelse med søknader om forskningsfinansiering til større sentre (som NFRs SFF ordning). Tvert imot bør det sees på muligheter for å styrke slikt arbeid.

6. Konklusjon

Arbeidsgruppen har på bakgrunn av fagmiljøenes egenvurdering identifisert samlede styrker og svakheter ved dagens forskerskoler. Det foregår utvilsomt mye bra ved dagens forskerskoler, men det er et problem at bare 40% av fakultetets ph.d.-kandidater benytter seg av tilbudene. Forskerskolelederne peker på en rekke utfordringer som kommunikasjon ut til relevante studentgrupper og ytrer ønske om økt samarbeid med hverandre, bl.a. for arrangement av kurs og til ideer om sosiale arrangement. En utfordring synes å være at tilbudet fremstår fragmentert og uoversiktlig. For å styrke deltagelse har vi foreslått konkrete tiltak for bedre inkludering av ph.d.-kandidatene. I tillegg har vi foreslått en alternativ modell for organiseringen av en felles forskerskole for alle instituttene og sentrene ved det medisinske fakultet ved UiB, hvilket vil kunne medføre økt samarbeid og bedre administrativ flyt dersom en lykkes med å implementere dette på en god måte. Arbeidsgruppen tror denne modellen vil kunne føre til et stimulerende forskerskole-miljø og løse flere av de nevnte utfordringer dersom disse håndteres spesifikt som en del av omorganiseringen. Samtidig vil vi understreke at vellykket lokale psykososiale tiltak for ph.d.-kandidatene ved instituttene/sentrene fremdeles er avgjørende for opplevelse av

tilhørighet og støtte. Slike lokale tiltak som kommer i tillegg til det en felles forskerskole kan tilby, kan best identifiseres innad i fagmiljøene og i samarbeid med ph.d.-kandidatene.

7. Referanser

1. Levecque, K., Anseel, F., De Beuckelaer, A., Van der Heyden, J., Gisle, L. (2017) *Work organization and mental health problems in PhD students*. Research policy, 05, Vol.46 (4), p.868-879
2. Appel, M.L., & Dahlgren, L., G. (2003) *Swedish Doctoral Students' Experiences on their Journey towards a PhD: Obstacles and opportunities inside and outside the academic building*, *Scandinavian Journal of Educational Research*, 47:1, 89-110, DOI: 10.1080/00313830308608
3. Frølich, N., Wendt, K., Reymert, I., Tellmann, S.M., Elken, M., Kyvik, S., Vabø, A & Larsen, E. A. (2018) *Academic career structures in Europe. Perspectives from Norway, Denmark, Sweden, Finland, the Netherlands, Austria and the UK*. Research report, NIFU
4. Van Der Heijde, C. M., Douwes, L., & Vonk, P. (2019). *Mental health problems and support needs of PhD students: bottle necks of the PhD trajectory*. *European journal of public health*, Vol.29

8. Vedlegg

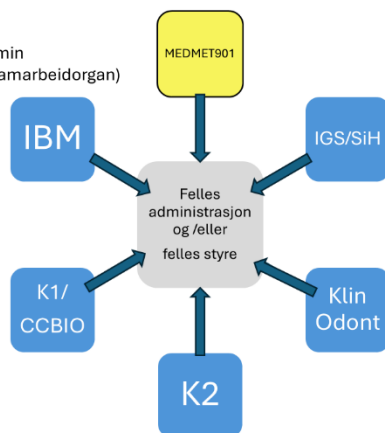
- Mandat for evaluering av forskerskolene ved det medisinske fakultet.
- Evaluering av forskerskolene – survey sendt ut til ph.d.-kandidater høsten 2024.
- Egenvurdering av forskerskolene – survey sendt ut til forskerskoleledere høsten 2024.
- Instituttets omtale ved instituttleder/forskningsleder om deres tilhørende forskerskoler.

9. Appendix

Om å vurdere det obligatoriske MEDMET901 kurset som en del av den samlede forskerutdanning

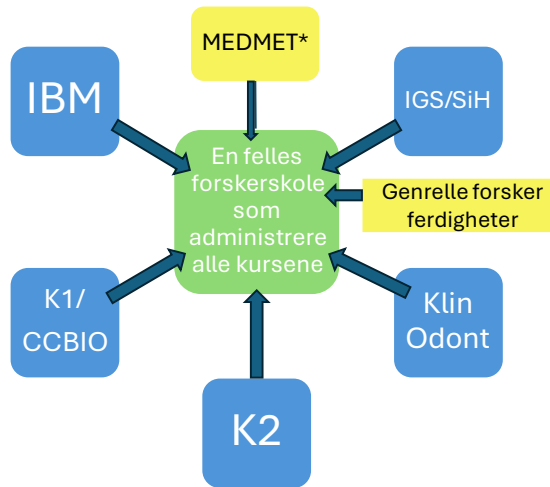
Gruppeutvalget er innforstått med at mandatet ikke omfatter diskusjon av rollen til det obligatoriske grunnkurset til MEDMET901 i tilknytning til vurderingen av dagens forskerskoler. Vi finner det likevel svært hensiktsmessig å se rollen til dette kurset opp i mot resten av forskerutdanningen. MEDMET901 er også en del av forskerutdanningen og dette kurset bør også tas i betraktning i arbeid med å påse at forskerkursene som gis ved fakultet ikke overlapper i innhold. Slik overlapp er uheldig; det bidrar til at kandidatene opplever tidsbruken som uhensiktsmessig og at fakultet bruker mer ressurser enn nødvendig. Arbeidsutvalget foreslår derfor at MEDMET901 blir implementert i den foreslåtte enhetlige Forskerskolen slik modellen nedenfor viser.

ALTERNATIV 3: Forslag til ny organisering av forskerkurs og grunnkurs der grunnkurset MEDMET901 innlemmes i en felles forskerskole
(enten denne har fellesadmin og styre, eller bare felles samarbeidorgan)

Videre kan det vurderes om MEDMET901 kurset bør reduseres til de obligatoriske 5 ECT i etikk og vitenskapsteori, og at informasjon om formelle forhold og generelle ferdigheter knyttet til forskerrollen trekkes ut og tilbys som egne obligatoriske kurs ved Forskerskolen. På denne måten kan MEDMET901 reduseres fra to til en uke oppmøte og det kan dermed bli mer fleksibelt for mange av kandidatene å tilpasse i forløpet sammen med for eksempel en-dags seminarer og videobasert læringsmoduler i de andre delene.

MEDMET* fokuserer kun på :
 -generell forskningsetikk/
 vitenskapsfilosofi (f.eks 5stp)

Generell forsker ferdigheter:
 -Hvordan skrive en artikkel,
 kronikk etc
 -Presentasjonsteknikker
 -Søknadsskriving
 -etc.

Forslaget kan ytterligere spesifiseres ved en modell som tar høyde for at en del av den obligatoriske etikk og vitenskapsteoriundervisningen kan være generell, mens resten gis spesifisert opp imot ulike fagmiljøer. Dette er eksemplifisert her:

MEDMET* :
Generell Etikk/vit
 legges tidlig i PhD-løpet
 -fokuserer på generell forskningsetikk/
 vitenskapsfilosofi

Spesifikk Etikk/vit
 -har litt ulike opplegg for ulike forskning (de kliniske prosjektene kan ha same kurs),
 -kan komme senere i PhD-forløpet og dermed Fremme 'spirallæring' over ph.d-perioden

